

Anexă
la Decizia Consiliului Raional Cahul
nr.02/04-V din 26.05.2022

SECȚIA CULTURĂ CAHUL

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A TURISMULUI ÎN RAIONUL CAHUL 2022-2026

CAHUL, 2022

Prezentul document, *Strategia de Dezvoltare a Turismului în raionul Cahul 2022-2026*, a fost elaborată de către Secția Cultură Cahul în baza Strategiei de Dezvoltare a Turismului în raionul Cahul 2011-2015 și în conformitate cu prevederile Legii cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova nr. 352-XVI din 24.11.2006, a Proiectului Programului Național de Dezvoltare a Turismului "Turism 2025", dar și conform Programului de activitate a Consiliului Raional Cahul, aprobat la ședința din 24 ianuarie 2020 (decizia nr. 01/15-V din 24.01.2020).

CUPRINS

ABREVIERI.....	5
GLOSAR.....	6
INTRODUCERE	7
CAPITOLUL I: DESCRIEREA SITUAȚIEI ACTUALE.....	9
§1.1 POTENȚIALUL TURISTIC AL RAIONULUI CAHUL.....	9
1.1.1 Potențialul turistic natural al raionului Cahul.....	9
1.1.2 Potențialul turistic antropoc al raionului Cahul	12
§1.2 ANALIZA SWOT.....	17
CAPITOLUL II: CONȚINUTUL STRATEGIC.....	22
§2.1 Scopul și obiective	22
§2.2 Viziuni pentru următorii ani.....	22
2.2.1 Prestarea serviciilor turistice	23
2.2.2 Informarea turiștilor	24
2.2.3 Amenajarea destinațiilor turistice	24
2.2.4 Promovare și marketing	25
§2.3 Măsuri necesare pentru atingerea rezultatelor scontate	25
2.3.1 Valorificarea potențialului turistic local și promovarea imaginii raionului Cahul ca destinație turistică	25
2.3.2 Amenajarea și dezvoltarea obiectivelor turistice locale	26
2.3.3.Sporirea nivelului de pregătire a cadrelor de specialitate	26
2.3.4 Atragerea investițiilor în domeniul turismului la nivel de comunități, încurajarea localnicilor de a investi în sfera turismului.....	26
2.3.5 Modernizarea turismului prin utilizarea tehnologiilor informaționale	27
CAPITOLUL III: IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI.....	28
§3.1 Planul de acțiuni 2022-2026	28
§3.2 Planul de monitorizare și evaluare a implementării Strategiei.....	33
REFERINȚE	35
ANEXE	36
Registrul monumentelor istorice protejate de stat,situate pe teritoriul raionului Cahul	37

Registrul monumentelor de for public de categoria "A" din municipiul și raionul Cahul	40
Registrul monumentelor de for public de categoria "B" din municipiul și raionul Cahul	41
Registrul monumentelor eroilor căzuți în al doilea Război Mondial din raionul Cahul	44
Formații artistice de amatori cu titlul "model" din municipiul și raionul Cahul	48
Structuri de alimentație publică din municipiul și raionul Cahul	50
Agenții de turism	51
Structuri de cazare	52
Obiective religioase	53

ABREVIERI

HG	Hotărârea Guvernului
CRC	Consiliul Raional Cahul
APL	Administrația Publică Locală
CRCC	Centrul Raional de Creație al Copiilor
RN	Rezervații Naturale
UE	Uniunea Europeană
IT	Tehnologii Informaționale
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats (din engleză), însemnând „Puncte tari, Puncte slabe, Oportunități, Amenințări”
ONG	Organizație non-guvernamentală
AE	Agenții economici
SRL	Societate cu Răspundere Limitată
SA	Societate pe Acțiuni
SC	Societate Comercială
CAP	Cooperativa Agricolă de Producție

GLOSAR

- Obiectiv turistic* - element al resurselor naturale sau antropice care poate atrage vizitatorii într-un anumit loc;
- Rezervație științifică* - spațiu biogeografic terestru și/sau acvatic de importanță națională cu statut de instituție de cercetări științifice, destinat menținerii intacte a obiectelor și complexelor naturale, conservării biodiversității, elaborării bazelor științifice de protecție a mediului;
- Rezervație naturală* - spațiu natural, valoros din punct de vedere științific, destinate păstrării și restabilirii unui sau a mai multor componente ale naturii pentru menținerea echilibrului ecologic;
- Rezervație a biosferei* - spațiu geografic terestru și/sau acvatic cu elemente și formațiuni fizico-geografice, specii de plante și de animale de importanță națională și internațională, cu statut de instituție de cercetări științifice, desemnat de UNESCO drept componentă a patrimoniului natural mondial;
- Habitat* - loc natural de trai al organismelor și al populațiilor de floră, faună, ciuperci și microorganisme;
- Monument al naturii* - obiect unic al naturii având o deosebită valoare ecologică, științifică, culturală, istorică și estetică;
- Arie naturală protejată* - spațiu natural, delimitat geografic, cu elemente naturale reprezentative și rare, desemnat și reglementat în scopul conservării și protecției tuturor factorilor de mediu din limitele lui;
- Biodiversitate* - variabilitatea organismelor vii din ecosistemele terestre și marine, din alte ecosisteme acvatice și complexe ecologice ale căror componente sînt;
- noțiune care cuprinde diversitatea intraspecifică și interspecifică, diversitatea ecosistemelor;
- Ecosistem* - complex dinamic al asociațiilor de plante, animale, ciuperci și microorganisme, precum și totalitatea factorilor abiotici ai mediului, a căror interacțiune constituie o unitate funcțională integrală;
- Turism rural* - formă de turism desfășurată în mediul rural și orientată spre utilizarea resurselor turistice locale (naturale, culturale etc.), cunoașterea mediului rural, activităților specifice acestuia, obiceiurilor și tradițiilor locale, gospodăriilor țărănești și de fermier etc.;
- Turism ecologic* - formă de turism orientată spre cunoașterea naturii și conservarea ei;
- Servicii turistice* - servicii prestate de agenții economici din industria turismului, care includ cazarea, masa, transportarea turiștilor, excursiile, închirierea de autoturisme, de alte autovehicule sau de motociclete, servicii de agrement, tratamentul balnear, asistență turistică și servicii complementare.

INTRODUCERE

Sectorul turismului devine un factor tot mai important în dezvoltarea regiunii de sud a țării. Strategia de dezvoltare a turismului în raionul Cahul (în continuare – *Strategia*) este un document de viziune strategică, care are drept scop evaluarea, promovarea și valorificarea potențialului turistic local, stabilește prioritățile de dezvoltare, precum și planul de acțiuni pe o perioadă de 5 ani.

Sub aspect juridic, sectorul turismului în Republica Moldova este reglementat de legea de bază, legi tangențiale și documente de politici publice, printre care:

- a) Legea nr. 352-XVI din 24 noiembrie 2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova, care reglementează raporturile juridice ce țin de elaborarea și promovarea politicii de stat în domeniul turismului, organizarea și coordonarea activității turistice și a activității de întreprinzător în domeniul turismului, formele de turism, crearea și activitatea zonelor turistice naționale, stabilește cerințele privind calitatea serviciilor turistice și asigurarea securității turiștilor, precum și principiile de colaborare internațională în domeniul turismului;
- b) Documentele de politici cu impact major asupra turismului, în special: Programul Național în domeniul turismului „Drumul Vinului în Moldova”, aprobat prin HG nr. 554 din 24 mai 2004 și Proiectul Programului Național de Dezvoltare a Turismului „Turism 2025”.

Sub aspect instituțional, evidențiem două direcții de coordonare și gestionare a domeniului public și privat:

- a) Autoritatea administrativă locală de specialitate, care elaborează și promovează politica statului în domeniul turismului, este Consiliul Raional Cahul, Secția Cultură.
- b) Implementarea prezentei Strategiei și a Planului de Acțiuni este pusă în seama Consiliului Raional Cahul, Secția Cultură și reprezentanților APL de nivelul I.
- c) La nivel privat, domeniul este reprezentat de agenți economici și asociații de branșă.

Prezenta Strategiea fost elaborată de către Secția Cultură Cahul în baza Strategiei de dezvoltare a turismului în raionul Cahul 2011-2015 și în conformitate cu prevederile Legii cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova nr. 352-XVI din 24.11.2006, a Proiectului Programului Național de Dezvoltare a Turismului „Turism 2025”, dar și conform programului de activitate a Consiliului Raional Cahul aprobat la ședința din 24 ianuarie 2020 (decizia nr. 01/15-V din 24.01.2020).

Prezentul document este axat pe situația existentă în domeniul turismului la nivelul raionului Cahul, evidențiind potențialul existent și direcțiile majore în care ar trebui direcționate resursele și eforturile în perioada următoare pentru a realiza obiectivele fixate. Necesitatea elaborării acestei Strategii de dezvoltare a turismului din raionul Cahul reiese nu doar din prevederile legale și documentele de planificare, dar și din conștientizarea oportunităților prin care acest domeniu contribuie la dezvoltarea raionului Cahul. Fiind un sector de prestare servicii, turismul contribuie la dezvoltarea economiei prin acumularea de capital în cadrul a cca 12 tipuri de activități specifice ramurii, atrăgând în activitatea sa cca 20 de ramuri conexe cu cca 140 de servicii aferente sectorului turismului: alimentație publică, transport, producere și comercializare de mărfuri, echipamente, suvenire, activități culturale, sportive, de agrement, servicii medicale etc.

Situarea strategică a raionului Cahul la frontiera Uniunii Europene, colaborarea transfrontalieră între autoritățile locale, instituțiile educaționale, asociațiile obștești și reprezentanții sectorului privat din Republica Moldova, România și Ucraina, pe domeniul turismului, inclusiv în cadrul Euroregiunilor „Dunărea de Jos”, și „Marea Neagră”, au ca suport legal și documentele bilaterale Hotărârea Guvernului nr.7 din 03.01.2006 pentru aprobarea Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind colaborarea în domeniul turismului, semnat la București la 16 noiembrie 2005 și Hotărârea Guvernului nr. 311 din 24.03.2006 pentru aprobarea Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei privind colaborarea în domeniul turismului, semnat la Chișinău la 9 februarie 2006.

Prezenta Strategie, cu Planul de acțiuni pentru următorii cinci ani, dar cu o eventuală revizuire periodică, încadrează de asemenea noile direcții de dezvoltare a domeniului turismului în conformitate cu proiectul noului document național–Programul Național de Dezvoltare a Turismului „Turism 2025”, ca urmare a revizuirii Strategiei de dezvoltare a turismului „Turism 2020”.

Strategia prin activitățile sale își propune să demareze un proces complex de evaluare a potențialului turistic existent, identificând elemente atât din potențialul turistic antropic cât și natural, valorificarea cărora ar putea aduce un plus valoare dezvoltării în ansamblu a raionului. Lansarea unor idei de proiecte în contextul programelor transfrontaliere de finanțare europeană, care ar aborda complex problema infrastructurii turistice și a repercusiunilor economice, dar și culturale a dezvoltării acesteia constituie așteptările majore în acest domeniu.

Provocările și constrângerile cărora trebuie să facă sectorul turistic, necesită un nivel ridicat de adaptabilitate, iar asumarea schimbărilor și preluarea experiențelor altor raioane din țară și din străinătate vor contribui la dezvoltarea și promovarea turismului în raionul Cahul.

CAPITOLUL I: *DESCRIEREA SITUAȚIEI ACTUALE*

§1.1 POTENȚIALUL TURISTIC AL RAIONULUI CAHUL

Resursele turistice ale raionului reprezintă un ansamblu complex de obiective, atât naturale (rezervații naturale și peisagistice, elemente de floră și faună etc.), cât și antropice (monumente de istorie, muzee, elemente de folclor și artă populară etc.), care prezintă interes pentru dezvoltarea turismului. Aceste resurse cuprind suprafețe de terenuri neagricole, arii naturale protejate de stat, precum și o diversitate mare de monumente cultural – istorice care contribuie la crearea condițiilor optime pentru odihnă, atât pentru turiști, cât și pentru locuitorii raionului.

1.1.1 Potențialul turistic natural al raionului Cahul

Așezare geografică a raionului – cea mai de sud unitate teritorial-administrativă a țării, amplasată în regiunea/zona Dunării de Jos, în nemijlocită apropiere de Delta Dunării – condiționează specificul și varietatea naturii locale, prezența sectoarelor de stepă aridă și zonelor medice cu diversitatea biologică unică, a ariilor protejate de o importanță locală și internațională, care, în totalitate, reprezintă patrimoniul natural și sunt o componentă importantă a potențialului turistic local.

Raionul Cahul are o suprafață totală de 1545 km² și este situat în partea de sud-vest a Republicii Moldova, la 175 km de la capitala țării – Chișinău, la 60 km de orașul Galați (România), 315 km – de portul Odesa (Ucraina), 127 km și, respectiv, 60 km – de porturile Ismail și Reni (Ucraina). Raionul se mărginește la Nord cu raionul Cantemir, la Nord-Est cu UTA Găgăuzia, la Est cu Raionul Taraclia, la Vest și Sud-Vest pe râul Dunărea cu județul Tulcea (România), la sud cu raionul Reni, Regiunea Odesa (Ucraina).

Printre principalele atracții turistice din cadrul raionului Cahul pot fi menționate obiective din fondurile naturale protejate de stat conform Legii nr. 1538/1998 și ariile naturale supuse restabilirii și conservării:

- **Obiective naturale de interes turistic:**
Rezervația Științifică "Prutul de Jos" - 1691 ha

Rezervații naturale (RN):

- RN de plantă medicinale Cahul - 343 ha
- RN silvică Flămînda - 71 ha
- RN silvică Baurci - 93 ha
- RN silvică Vadul lui Sac - 68 ha
- RN silvică Liceul Bolgrad - 54 ha

Monumente ale naturii geologice și paleontologice (MNGP):

Amplasamentul fosilifer Moscovei - 10 ha

Amplasamentul fosilifer Pelinei - 5 ha

Aflorimentul geologic Rîpa Tartaul - 2 ha

Aflorimentul Văleni - 3 ha

• **Arii naturale supuse restabilirii și conservării:**

Sistemul de lacuri Manta (Dracele, Rotunda, Fontana, Surda, Listva, Bodelnic) - 2265 ha

Balta Brînza - 500 ha

Notă:

Rezervația biosferei „Prutul de Jos” are o suprafață de 14771,04 ha și include 9 localități din raionul Cahul: s. Brînza (359,84 ha), s. Cișlița-Prut (314,58 ha), s. Colibași (986,49 ha), s. Crihana Veche (4661,61 ha), s. Giurgiulești (546,76 ha), com. Manta (2911,31 ha), s. Slobozia Mare (2861,89 ha), s. Vadul lui Isac (928,94 ha), s. Văleni (1199,59 ha).

Rezervația Științifică „Prutul de Jos” a fost fondată la 23 aprilie 1991 cu scopul protecției, păstrării și studierii ecosistemului de baltă și luncă inundabilă și crearea condițiilor favorabile pentru reproducerea speciilor rare, a celor pe cale de dispariție și a altor specii de plante și animale.

Rezervația este situată în partea de sud-vest a Republicii Moldova, de-a lungul cursului inferior al râului Prut, în raionul Cahul. La 20 km spre nord se află lacul Manta. Spre sud la 25 km se găsește lacul Brateș (România). Este flancată de localitățile Slobozia Mare și Văleni și are următoarele coordonate geografice: Partea de Nord a rezervației: Longitudine 28°07'00", Latitudine 45°37'20", Altitudine - 5 m; Partea de Sud: 28°07'47", Latitudine 45°35'02", Altitudine - 3 m. Este amplasată în lunca inundabilă a râului Prut. Rezervația are o suprafață de 1755,4 ha dintre care mai mult de jumătate din suprafața ei este ocupată de apele lacului Belevu.

În componența rezervației se include lacul Belevu - unul din cele mai mare lacuri naturale din Republica Moldova, cu suprafața medie a oglinzii lacului de 628 ha sau 6,26 km² ceea ce constituie aproximativ 2/3 din întreg teritoriul rezervației. Are o lungime de 5 km și lățime de 2 km, adâncimea medie 0,5-1,5 m, adâncimea maximă - 2 m. Predomină suprafețele cu adâncimi neînsemnate. Nivelul apei în lac variază în dependență de nivelul râului Prut și, respectiv al Dunării.

Pe teritoriul rezervației se întâlnesc 313 specii de plante vasculare dintre care 6 specii sunt rare, incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova: *Nymphaea alba* L. - Nufăr alb, *Trapa natans* L. - Cornaci, *Vitis sylvestris* C.C. Gmel - Viță-de-pădure, *Thelypteris palustris* Schott - Ferigă-de-baltă, *Salvinia natans* L. - Peștișoară, *Cyperus glomeratus* L. - Ciufă glomerată.

Pe teritoriul Rezervației „Prutul de Jos” mai sunt întâlnite 40 specii de mamifere dintre acestea 11 specii sunt incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova: *Crocodylus eucodon* (Hermann, 1780) - Chițcan-de-câmp, *Myotis daubentonii* (Kuhl, 1817) - Liliac-de-apă, *Myotis dasycneme* (Boie, 1825) - Liliac-de-iaz, *Spermophilus suslicus* (Guldenstaedt, 1770) - Popândău-cu-pete, *Micromys minutus* (Pallas, 1771) - Șoarece-pitic, *Cricetus cricetus* (Linnaeus, 1758) - Hârciog, *Mustela erminea* (Linnaeus, 1758) - Hermelină, *Mustela lutreola* (Linnaeus, 1761) - Nurcă-europeană, *Lutra lutra* (Linnaeus, 1758) - Vidră, *Felis silvestris* (Schreber, 1777) - Pisică sălbatică, *Sorex minutus* (Linnaeus, 1758) - Chișcan mic.

Lista speciilor de păsări observate în perimetrul rezervației cuprinde 221 de specii, dintre care 46 specii sunt luate sub protecție pe plan național și internațional.

Printre acestea se găsesc: *Cygnus olor* (Gm., 1789) - Leădă de vară, *Cygnus cygnus* (L., 1758) - Leădă de iarnă, *Ciconia ciconia* (L., 1758) - Barza albă, *Ciconia nigra* (L., 1758) - Barza neagră, *Plegadis falcinellus* (L., 1766) - Țigănuș, *Platalea leucorodia* (L., 1758) - Lopătar, *Haliaeetus albicilla* (L., 1758) - Codalb, *Casmerodius (egretta) alba* (L., 1758) - Egreta mare, *Ardea purpurea* (L., 1766) - Stârc roșu, *Tadorna ferruginea* (Pall., 1764) - Califar roșu, *Tadorna tadorna* (L., 1758) - Califar alb, *Branta ruficollis* (Pall., 1769) - Gâsca cu gât roșu ș.a.

Monumente ale naturii geologice:

Aflorimentul de la Văleni situat la 0,5 km de marginea satului Văleni, în partea de Sud Est a văii râului Prut, cu suprafața de 4.0 ha. Aflorimentul este reprezentat de locul unde apar la suprafața pământului

rocile sau mineralele, din cauza eroziunii sau descoperirii lor artificiale, deschidere geologică.

Râpele de la Văleni – monument al naturii deosebit de prețios, cu numeroase rămășițe scheletice din pliocen și pleistocen, care au început a fi studiate la începutul sec.XX, acestea fiind atractive și prin formele sale impunătoare.

Râpa de la Tartaul situată la 2 km Nord de satul Tartaul de Salcie, versantul stâng al râului Salcia Mică. Are o suprafață de 2 ha. Se caracterizează prin secțiune geologică cu depuneri pontice și cimerice caracteristice pentru sudul Republicii Moldova, mai este numită și Râpa Boerescu. Este o râpă curată, acoperită cu pădure de salcâm, amenajată cu podeț din lemn și locuri pentru odihnă, unde curge și un izvor amenajat de localnici. Are o importanță geologică – paleontologică de nivel național. Aparține și este gestionată de Primăria Tartaul de Salcie.

• Hidrografia

Hidrografia Raionului Cahul este reprezentată de râuri, lacuri, izvoare, fântâni. Râuri: Rețeaua hidrografică este reprezentată de râul Prut cu afluenții săi de stânga Larga, Cahul, Salcia Mare. Râul Prut se revarsă în fl. Dunărea la Giurgiulești formând axa compozițională naturală, istorică și landscapeologică a raionului și este navigabil doar pe cursul său inferior. Râul Larga – s. Chircani; râul Frumoasa – or. Cahul;

Râul Cahul își are începutul în partea din amonte la periferia s. Pelinei și se revarsă în lacul Cahul. Lungimea râului 39 km, suprafața bazinului de acumulare 605 m². Râul Salcia-Mică – s. Burlacu Taraclia de Salcie, Tartaul de Salcie; râul Salcia-Mare – s. Huluboaia, Tătărești, Moscovei; râul Ialpușel – s. Borceag; râul Valea Halmagei – s. Rumeanțev, Badicul Moldovenesc, Larga Nouă, Baurci-Moldoveni, Zîrnești.

Lacuri: Cele mai mari lacuri naturale sunt lacul Beleu și lacul Manta.

Lacul Beleu în s. Slobozia Mare, unul din cele mai mari lacuri naturale din Republica Moldova – lacul Beleu. Lacul Beleu, este parte componentă a Rezervației Științifice „Prutul de Jos”. Suprafața medie a oglinzii lacului este de 6,26 km² ceea ce constituie aproximativ 2/3 din întreg teritoriul rezervației. Are o lungime de 5 km și lățime de 2 km, adâncimea medie 0,5-1,5 m, adâncimea maximă – 2,5 m. Nivelul apei din lac în mare măsură depinde de nivelul apei din fl. Dunărea și Prut. În lacul Beleu se întâlnesc peste 20 de specii de pești, inclusiv plătica-de-Dunăre, bibanul-soare, țigănușul-bătrân, crapul, șalăul, văduvița etc.;

Lacul Manta este un lac natural, de origine relictă. Cuveta lacustră a Lacul Manta s-a format în apropierea albiei cursului inferior al Prutului. Această cuveta s-a umplut cu apă în timpul revărsărilor râului, luând astfel naștere Lacul Manta care mai este numit și lac de luncă. Suprafața lacului constituie 21 km, lungimea 7 km.

Lacul Manta este foarte important pentru Republica Moldova datorită lumii sale organice deosebite. Aici se întâlnesc diferite specii de pești, păsări exotice (pelicanul). Pe teritoriul lacului se dezvoltă alge și alte plante de baltă. Pe teritoriile adiacente lacului se întâlnesc arbori de luncă și de pajiște.

• Flora

Diversitatea vegetației în raionul Cahul se datorează existenței ariilor naturale protejate, unde aceste plante sunt luate sub protecția statului în vederea

păstrării și conservării biodiversității respective. Astfel, din totalitatea speciilor de plante care cresc pe teritoriul raionului Cahul, unele specii de plante se pot găsi doar în această zonă a Republicii Moldova, unele sânt considerate specii de plante rare, iar unele din ele sânt incluse în Cartea Roșie a Moldovei. Genofondul r. Cahul este reprezentat de vegetație de pădure: arbori, arbuști, plante ierboase, vegetație de stepă și de baltă. Printre acestea putem menționa: salcie, răchită, plop argintiu, salcâm alb, gorun, frasin, arțar, carpen, arțar tătaresc, tei, spinul cerbului, porumbar, păducel, măceș, rogoz, stejar-pufos, stejar brumăriu, rușcuța, papura, stuf, trestie, lintița-verde. Vegetația în raionul Cahul prezintă o valoare națională, deoarece unele din specii se întâlnesc doar aici, unele sânt rare, iar unele sânt incluse în Cartea Roșie a Moldovei. *Plante rare*: celnușa, frâsinel, umbra iepurelui, brebenoc (plante rare), castanele-de-apă, foarfeca-bălții, ferigele-de-baltă. *Cartea Roșie*: albăstrița Angelescu, nufărul-alb, nufărul galben, pestișoara, cornacii, salvinia, vița de pădure, coșaciulnautos, belevaliasarmațiană. *Se întâlnesc doar în r.Cahul*: pipirigul, broscărița, răchița, albumela.

- **Fauna**

Lumea animală este și ea diversă. Fauna cinegetică în fondul silvic, este reprezentată de cerbul lopătar, cerbul nobil, căpriorul, mistrețul, muflonul, pe terenurile agricole poți întâlni iepurele de câmp, vulpe, din păsări – fazan, potârniche, porumbelul, iar în bazinele de apă, fauna cinegetică este reprezentată de gâsca șirața sălbatică, lișița. O parte din animale, păsări și pești pot fi întâlnite doar în rezervația "Prutul de Jos" și câteva din ele sânt incluse în Cartea Roșie: nurca europeană, vidra, pisica sălbatică; păsări: cormoranul mic, pelicanul comun, egreta mare, lopătarul, stârcul galben, lebăda mută; pești: țigănușul-bătrân, văduvița, mreana etc.

1.1.2 Potențialul turistic antropic al raionului Cahul

Structura potențialului turistic antropic este complexă, incluzând diferite componente ca: monumente istorice, de artă, religioase, locuri istorice, muzee, instituții de cultură și artă, unități economice, centre meșteșugărești, manifestări culturale, etc.

- **Monumente cultural-istorice:**

Monumentele – sunt obiecte cu valoare istorică, artistică sau științifică, care reprezintă mărturii ce țin de evenimentele istorice de pe teritoriul republicii, dezvoltarea societății, creația spirituală și materială, cu valoare istorică, artistică sau culturală.

Una din direcțiile prioritare este valorificarea maximă a patrimoniului raionului, ca fiind unul din factorii de bază în formarea conștiinței naționale a populației, educarea tinerei generații și are un rol important în dezvoltarea continuă a turismului ca sector al economiei naționale.

Sistematizarea și lista completă a monumentelor clasificate în conformitate cu legislația în vigoare și amplasarea în aspect teritorial al r-ului Cahul este reflectată în *Anexe*:

- "Registrul monumentelor istorice ocrotite de stat",
- „Registrul național al monumentelor de for public de categoria A”,
- „Registrul local al monumentelor de for public de categoria B”,
- „Registrul monumentelor comemorative de război”.

Din punct de vedere al destinației funcționale și specificul utilizării, monumentele se divizează în bunuri imobile și mobile.

- **Monumentele aparte sub formă de bunuri imobile** se consideră – teritorii și lăndșafturi naturale, ansambluri de situri arheologice (așezări antice, stațiuni ale omului primitiv, grote, peșteri, grupuri tumulare, necropole, cetăți, ansambluri monastice, curți boierești, parcuri, obiecte etnografice, etc.).
- **Monumentele sub formă de bunuri mobile** se consideră – obiectele naturale cu valoare geologică, biologică, zoologică, antropologică, obiectele cu valoare numismatică, etnografică, arheologică (monede, tezaure de monede, unelte de muncă, arme, podoabe, etc.), obiecte cu caracter memorial (pictură, sculptură, grafică, obiecte de artă decorativă și aplicativă, monumente documentare (materiale cartografice, fotografii, filme, cărți, manuscrise).

• **Obiective religioase, de cult – 29 (în *Anexă*)**

În majoritatea satelor din raionul Cahul există cel puțin câte o biserică fie ortodoxă, cât și biserici edificate de confesiunile religioase prezente în raion. Deși sânt asemănătoare ca arhitectură, există obiective, care prezintă interes turistic special prin istoricul lor sau prin amenajare. Printre cele mai vechi și reprezentative lăcașuri de cult din raion pot fi menționate:

- *Catedrala „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” din municipiul Cahul*, construită la inițiativa guvernatorului militar al Basarabiei, P. Fiodorov. De la întemeiere și până în prezent clădirea bisericii constituie centrul compozițional al orașului Cahul.

- *Biserica de Ritvechi „Acoperământul Maicii Domnului” din municipiul Cahul*, construită de lipoveni la mijlocul secolului al XIX. A fost închisă în 1963 și redeschisă în 1994.

În raionul Cahul funcționează trei mănăstiri ce pot constitui locuri de pelerinaj:

- *Mănăstirea „Sfântului Cneaz Vladimir”* este situată la 3 km de municipiul Cahul, reprezintă o comunitate religioasă de călugărițe.

- *Mănăstirea „Sfânta Treime”* situată în împrejurimile municipiului Cahul.

- *Mănăstirea „Pogorârea Duhului Sfânt și Nașterea Maicii Domnului”* din comuna Găvănoasa a fost înființată în 2008.

• **Muzee – 7**

Din subordinea APL I și II, înregistrate în Registrul muzeelor din municipiul și raionul Cahul:

Muzeul Ținutului Cahul, mun. Cahul

Muzeul de istorie și etnografie s. Slobozia Mare, Cahul

Muzeul satului Giurgiulești, Cahul

Muzeul de Istorie și Etnografie „Ștefan Olteanu”, com. Burlacu, r-nul Cahul

Muzeul de etnografie a satului Văleni, r-nul Cahul

Muzeul privat Curte țărănească tradițională s.Văleni, r-nul Cahul

Muzeul de istorie și etnografie Crihana Veche, Cahul

- **Case de cultură**(sunt prezente în majoritatea localităților)– 44 obiective.
- **Colective artistice cu titlul "model"**– 34(în *Anexă*):
 - Ansambluri folclorice - 11
 - Ansambluri de fluierari - 1
 - Ansambluri de muzică și dans - 3
 - Ansambluri de muzică și dans popular - 3
 - Ansamblu de dans popular - 1
 - Ansamblu vocal - 3
 - Taraf - 1
 - Orchestra de muzică populară - 1
 - Cor - 1
 - Fanfară - 3
 - Studiouri artistice - 1
 - Studiouri coregrafice - 2
 - Studioul teatral – 1
 - Teatrul de păpuși – 1
- **Colectiv profesionist** – 1
- **Instituții de învățământ artistic:**
 - Școala de Arte Plastice pentru copii, or. Cahul
 - Școala de Arte "Maria Cibotaru", or. Cahul
 - Școala de Arte s. Colibași
 - Școala de Arte s. Slobozia Mare
 - Școala de Arte s. Moscovei
 - Școala de muzică s. Burlăceni
 - CRCC "Universul" s. Zîrnești
 - Centrul de Creație "Miorița"

Păstrarea tradițiilor locale (artizanat, folclor, meșteșugărit)

Meșteri populari:

4 - Centre de meșteșugărit cu titlul "model" (în *Anexă*)

45 meșteri populari.

Împletitul în lozie, prelucrarea pieii/lemnului, cioplitul în lemn, confecționarea instrumentelormuzicale, costumelor populare, croșetare, broderii, confecționarea obiectelor din paie, cojoace din piei de oaie, etc.

Concursuri, festivaluri, iarmaroace:

Festivalul Internațional Folcloric „Nufărul Alb”

Festival etnofolcloric internațional „Dulce floare de salcâm”

Festival concurs internațional „La vatra horelor bucuriene”

Ziua Națională a Portului Popular

Festivalul Internațional de Muzică ”Mărțișor”

Festivalul obiceiurilor de iarnă ”Florile Dalbe”

Festivalul ”Pâinea noastră cea de toate zilele”

Sărbătoarea roadelor

Jocurile sportive ale juniorilor din Republica Moldova

Campionatul raionului Cahul la fotbal, etc.

Teatrul Republican Muzical-Dramatic „B.P. Hasdeu” din or. Cahul - reprezintă un punct forte prin faptul că este singurul teatru în sudul țării, fiind fondat în 1987.

Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul - este un simbol al orașului, construită în anii 1950, aceasta reprezintă un adevărat monument arhitectural, păstrând elemente definitorii ale acelor timpuri. Amplasarea Universității în centrul orașului, Piața Independenței, Abaca cu trei hulubi, Havuzurile, toate în complex au devenit un loc deosebit pentru orașeni, cîțși pentru oaspeții orașului, care nu pierd nici o ocazie să immortalizeze această priveliște.

Valul lui Traian – monument de istorie și arheologie de importanță internațională situat la ieșirea din s. Vadul lui Isac. A fost construit în secolul II î.Hr. în timpul împăratului roman Traian. Are forma unui val (structură defensivă) pentru a proteja frontierele de nord-est ale Imperiului Roman. Înălțimea valului nu depășește 1,5-3 m.

Cărarea lui Petru Rareș, s. Văleni - drum pe unde trecea Petru Rareș cu peștele spre Galați, numit și „Calea Peștelui”. Legenda spune că a născut aici era atunci când a aflat că a fost încoronat.

Zone și centre de agrement:

Agenții economici au valorificat natura, la care au mai adăugat componente artificiale, creând zone de agrement. Printre cele mai deosebite Zone și centre de agrement din raionul Cahul, în ceea ce privește amplasarea, stilul și serviciile prestate sînt:

- **Piața Horelor** – au loc diverse activități cu diferite ocazii, competiții sportive, concerte și festivaluri de importanță națională și internațională, de asemenea duminica cahulenii se adună pentru a dansa tradiționala horăașa cum se dansează la moldoveni.

- **La Cotihana** - baza de Odihnă și Agreement se pretinde a fi o destinație agroturistică complexă. Originalitatea acestei zone constă în păstrarea specificului natural.
- **Lacul Frumoasa** – se află în orașul Cahul. Printre serviciile oferite sunt: plimbări cubarca, cu motocicletă de apă, teren de volei, frigărui, terasă, bazin pentru copii.
- **Potcoava Verde** – centru de echitație în satul Slobozia Mare, include: plimbare cu cai pe teritoriul Rezervației "Prutul de Jos", plimbări cu barca, traseu de drumeție. „La Văduț” s. Vadul lui Isac, „La Cotihana” s. Cotihana, „Lacul Frumoasa” orașul Cahul, „La Izvoare” satul Tartaul de Salcie, „La izvor” orașul Cahul, „Mihăieș” s. Taraclia de Salcie.

Turism balnear:

Sanatoriul „Nufărul Alb”. Orașul Cahul este singurul oraș-balnear din Republica Moldova, obținând acest statut în 1984, datorită funcționării în oraș a stațiunii balneare „Nufărul Alb”, care și-a început activitatea în anul 1984, în baza apelor minerale curative, descoperite încă din 1960. „Nufărul Alb” este un sanatoriu cu tradiție în arta medicinală, el reprezintă un centru modern de recuperare a sănătății și dispune de o clinică, un complex hotelier, un bloc de alimentare și obiecte cultural-distractive. Sanatoriul și-a câștigat faima binemeritată nu numai în țară, dar și peste hotarele ei, datorită apei minerale bogate în brom și iod. Apa minerală pentru uz extern, din Cahul se aplică la tratarea bolilor sistemului nervos, ginecologice, cardio-vascular, aparatului locomotor și bolilor de piele.

Turism vitivinicol:

Vinăriile din raionul Cahul:

SRL „Rădăcini WINES” s. Borceag,
SA „Fabrica de Vinuri Slobozia Mare” s. Slobozia Mare,
SC „AgroSudResurs” SRLs. Brînza,
Vinăria „Bostovan” s. A. I. Cuza,
CAP „Agroviiterra” s. A. I. Cuza,
SA „Vieru Vin” s. Burlacu,
SA „Vinia Traian” IM s. Găvănoasa.

Rețea de transport:

- a) *feroviară* - calea ferată Chișinău-Cahul-Giurgiulești;
- b) *aeriană* - Aeroportul internațional Cahul, cu suprafața totală de 100,45 ha, care dispune de pistă de decolare cu lungimea de 1700 metri, care la moment nu este funcțional, dar de perspectivă;
- c) *terestru* - drumul național Chișinău - Cahul - Giurgiulești;
- d) pe cale *maritimă* prin Portul Liber Internațional Giurgiulești.

Infrastructura turistică:

- restaurante renovate și reutilitate: „Codreanu”, „Flamingo”, „Marco Polo”, „Sorina”, „Balkan”, care pe lângă servirea mesei oferă și servicii de organizare a diferitor banchete, precum și săli pentru conferințe;

- cafenele, pizzerii și baruri de noapte;
- hoteluri: "Azalia" (34 camere), "Marco Polo" (8 camere), "Codreanu" (10 camere), Vila Turistică "Oasis" (8 camere), în s. Giurgiulești un hotel cu 5 camere; - agenții de turism: „Valcan Tur”, „Travel-Tur”, „Guest-Tur”, „Rudmin-Tur”, „Voiaj International”, „Argai-Com”, „Nivilen-Tur”, specializate atât în comercializarea biletelor avia, cât și în organizarea de călătorii interne și internaționale;
- zone și centre de agrement;
- tabere de odihnă: Tabăra de odihnă și întremare "Romantica" din s. Moscovei, Tabăra de odihnă din s. Larga;
- unități de tratament (Sanatoriul „Nufărul Alb” și în perspectivă Zona de odihnă și agrement „Lacul sărat”).

§1.2 ANALIZA SWOT

Pentru realizarea unei politici coerente în domeniul turismului la nivel local cu toate implicațiile sale, este necesară existența unei analize și evaluări a situației actuale a raionului din punct de vedere turistic, adică o analiză SWOT a potențialului turistic din raionul Cahul, determinând punctele forte, punctele slabe, precum și a oportunităților și riscurilor, în urma căreia să determinăm relevanța acestui domeniu pentru raion și abordarea lui ca o potențială destinație turistică. La efectuarea analizei SWOT, raionul Cahul trebuie privit ca o destinație turistică unitară care are atât puncte slabe, cât și puncte forte și care acționează pe o piață în mișcare, beneficiind de oportunități, dar lovindu-se și de amenințările inerente unei piețe imperfecte.

PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
Printre punctele forte ale dezvoltării turismului în raionul Cahul pot fi menționate următoarele: - Disponibilitatea de resurse turistice naturale și antropice la nivel local; - Poziția geografică favorabilă, fiind situat la frontiera cu două state: Ucraina și România. De la orașul Cahul și până la portul Odessa sânt 315 km, 127 km separă orașul Cahul de portul Ismail, și doar 60 km trebuie de parcurs până la portul Reni și Galați; - Apartenența raionului Cahul la Euroregiunea „Dunărea de Jos” și Euroregiunea „Marea Neagră”; - Funcționarea Consulatului General al României la Cahul din 9 iulie 2010, care	Realitățile și problemele din domeniul turismului în raionul Cahul se datorează unor aspecte vulnerabile sau puncte slabe cum ar fi: - Actele normative care reglementează domeniul turismului sunt insuficiente, neactualizate și nu sunt aliniate la standardele internaționale. - Nevalorificarea potențialului turistic din localitățile rurale ale raionului. - Lipsesc întreprinderile prestatoare de servicii turistice în spațiul rural. –lipsind conștientizarea de către agenții economici a beneficiilor ce le pot obține din acest domeniu, precum și condițiile de inițiere a unei astfel de afaceri este neavantajoasă, din punct de vedere al

prin disponibilitatea și interesul pe care îl manifestă oferă posibilități reale pentru facilitarea cooperării în toate domeniile de activitate, între instituțiile/organizațiile din raionul Cahul și cele din România.

- Existența rețelelor de transport: a) auto -trasee naționale și internaționale (distanța Cahul-Chișinău de 162 km; Cahul-Galați de 65 km, Cahul-Reni de 54 km); b) feroviar - calea ferată Giurgiulești-Cahul-Chișinău; c) aerian - Aeroportul internațional Cahul care dispune de o pistă de decolare cu lungimea de 1700 metri și ocupă o suprafață totală de 100,45 ha și d) maritim - Portul Liber Internațional Giurgiulești - unicul port din Republica Moldova accesibil pentru navele maritime.
- Patrimoniu cultural-istoric inclusiv muzee, monumente dar și rețeaua de evenimente culturale pe plan local;
- Teatrul Republican Muzical-Dramatic „B.P.Hasdeu” din or. Cahul;
- Festivaluri naționale și internaționale;
- Filarmonica Municipală Cahul;
- Existența potențialului etnofolcloric: 37 colective artistice cu titlu model și un colectiv profesionist;
- Păstrarea tradițiilor locale (artizanat, folclor, meșteșugărit);
- Existența și funcționarea unor zone și centre de agrement;
- Rezervația biosferei „Prutul de Jos”;
- Rezervația științifică „Prutul de Jos”;
- Zona umedă de importanță internațională (Zona Ramsar);
- Existența mai multor monumente ale naturii, printre care: a) geologice și paleontologice; b) botanice;
- Infrastructura turistică: restaurante

costurilor. Prețurile de cumpărare a terenurilor sau construcțiilor, sau de arendare a lor, sânt costisitoare, taxele și impozitele lunare nestimulative, de aceea, în acest caz, o soluție ar fi ca măcar la nivel local să existe parteneriate public-private care să prevadă avantaje pentru ambele părți implicate în acest proces.

- Infrastructură slab dezvoltată.
- Lipsa indicatoarelor turistice și a panourilor informaționale în apropierea obiectivelor turistice.
- Neconștientizarea populației privind impactul socio-economic al turismului în comunitate și beneficiile care le-ar putea genera turismul în dezvoltarea raionului. Considerăm că acesta este cel mai sensibil și mai important punct slab care poate fi și cel mai ușor transformat în punct tare. Aici trebuie de lucrat cu localnicii, de exemplificat alte localități care desfășoară o activitate turistică și de arătat cum fiecare din ei, poate contribui la dezvoltarea localității ca potențială destinație turistică și cum fiecare din ei, poate obține anumite beneficii de pe urma turismului.
- Insuficiența resurselor financiare necesare pentru dezvoltarea infrastructurii turistice, a punctelor de atracție turistică, a serviciilor și marketingului turistic.
- Alocări reduse de resurse financiare din bugetele locale. Administrația publică locală (APL) trebuie să caute alte sectoare de valorificare, de exemplu cel turistic, care ar putea aduce contribuții prin desfășurarea activității turistice în localitate și atragerea turiștilor străini.
- Lipsa unităților responsabile de turism la nivel raional, care ar putea identifica, evalua și promova sub diferite forme

renovate și reutilate; cafenele, pizzerii și baruri de noapte; hoteluri; zone și centre de agrement; tabere de odihnă; unități de tratament (Sanatoriul „Nufărul Alb”). - Existența structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare. - Parte componentă a Rutei "Drumul Vinului Moldovei" (Regiunea vitivinicolă Valul lui Traian – 2 ramuri); - Fabrici de vin competitive la nivel internațional; - Existența agențiilor de turism; - Implementarea programelor de dezvoltare a turismului la nivel raional; - Organizații neguvernamentale care promovează turismul local; - Logou și slogan turistic al raionului Cahul; - Brandul regiunii Cahul.	potențialul turistic existent, precum ar fi și responsabil de acest domeniu în raion, inclusiv prin implementarea prezentei strategii. - Insuficiența structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și alimentare publică conforme standardelor internaționale din domeniu. - Număr redus de structuri de cazare în apropierea obiectivelor turistice din mediul rural. - Lipsa colaborării între administrația locală și prestatorii de servicii. Lipsa colaborării este un impediment în dezvoltarea sectorului turistic în raion, colaborarea ar putea presupune parteneriate public - private, sau diferite avantaje și privilegii ca: reducerea sau scutirea de la plata impozitelor în vederea stimulării agenților de a deschide întreprinderi cu caracter turistic sau efectuarea altor tipuri de lucrări în localitate în vederea dezvoltării ei. - Lipsa unei strategii de dezvoltare a turismului la nivel raional. Lipsa acestora este cauzată de dezinteresul față de acest sector, care ar putea aduce mari beneficii economice în localitate. Totodată, lipsa unui responsabil de acest domeniu duce la neconștientizarea necesității elaborării unor astfel de documente, dar și neplanificarea unor resurse financiare pentru domeniul respectiv.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI/RISURI
Oportunități care ar putea contribui la dezvoltarea turismului din raionul Cahul: - considerăm că există condiții oportune pentru prestarea serviciilor de cazare tradițională de tip rural (pensiuni, tabere, vile, campinguri, ș.	Printre amenințările care ar putea perturba dezvoltarea și promovarea turismului: - <i>Deteriorarea resurselor turistice existente.</i> Neconștientizarea de către oameni a importanței resurselor, duce la neglijare și nepăstrare,

- a.).
- Turismul rural și agroturismul sânt formele de turism care oferă posibilitatea turiștilor de a se încadra în activitățile și preocupările rurale.
 - Evenimente cu atractivitate turistică: cultural-artistice, sportive, de agrement.
 - Tradiționalele evenimente culturale/festivaluri familiarizează turiștii cu folclorul și tradițiile locale sau participă la obiceiurile tradiționale din localități: șezători, hore, nunți, hramuri bisericești, spectacole folclorice ș.a.
 - Diversitatea multiethnică locală;
 - În majoritatea satelor din r. Cahul, există meșteri populari, specializați în prelucrarea lemnului, împletitul în lozie, broderie, confecționarea instrumentelor muzicale ș.a. În condițiile de astăzi, când tehnologiile sunt în plină avansare, lucrul manual e o raritate, astfel în desfășurarea activității de turism o oportunitate ar fi prezentarea meșteșugurilor cu posibilitatea de participare a turiștilor la procesul de lucru și de procurare a acestora.
 - oportunitate de valorificare a potențialului turistic existent în r. Cahul este includerea resurselor turistice existente în circuitele turistice locale, regionale și naționale. Poziția geografică și prezența potențialului turistic natural și antropoc diversificat în r. Cahul permite dezvoltarea diferitor forme de turism: balnear, vitivinicol, rural, transfrontalier, de tranzit, ecologic, etc.
 - oportunitate în dezvoltarea turismului în r-nul Cahul o constituie

- indiferență față de starea lor, respectiv la deteriorarea lor în timp. În majoritatea localităților poți vedea câte un potențial obiectiv turistic care se află în stare nesatisfăcătoare, de exemplu, casa muzeu „N. Lebedenco” din s. Lebedenco, sau Valul lui Traian- un obiectiv de importanță internațională, ș.a.
- Impactul negativ asupra mediului cauzat de „turismul sălbatic”, este un alt risc, acesta este cauzat de lipsa unei educații și culturi în comportamentul oamenilor, care beneficiind de frumusețe și condițiile benefice pe care ni le oferă natura, nu le apreciază și nu le păstrează, lăsând în urma lor locuri murdare, copaci tăiați și focuri aprinse. Aici e nevoie de întreprins mai multe măsuri, lecții educative pentru toate vârstele și categoriile de oameni precum și odihna în locuri naturale să fie contraplată, în baza unui contract care să prevadă obligațiuni de respectare a condițiilor în ceea ce privește păstrarea curățeniei.
 - Lipsa resurselor financiare necesare pentru dezvoltarea turismului.
 - Infrastructură rutieră slab dezvoltată și neadecvată scopurilor turistice.
 - Instabilitate politică, crizele economice, sanitare, schimbările climatice și relații tensionate cu statele vecine pot influența negativ dezvoltarea turismului la nivel raional dar și regional. Posibile conflicte sau tensiuni de natură politică la nivel bilateral sau multilateral, mai ales cu statele vecine, crizele economice și cele sanitare reduc securitatea și siguranța turiștilor, respectiv și cererea turiștilor va fi mai mică.

<i>Portul de Pasageri Giurgiulești</i> – care este o poartă deschisă, o nouă cale de acces a turiștilor în r. Cahul și invers. - Existența Zonei Ramsar în r-nul Cahul, creează <i>condiții de colaborare între statele semnatare a Convenției Ramsar</i>. Colaborare ce ar permite atragerea anuală de investiții și finanțări nerambursabile în calitate de stat semnatar, pentru implementarea unor proiecte de mediu. - Apartenența raionului Cahul la Euroregiunile „Dunărea de Jos” și „Siret-Prut-Nistru” oferă oportunități de colaborare transfrontalieră și accesare de fonduri pentru dezvoltarea turismului. - Proiecte în derulare - „Dezvoltarea și promovarea turismului verde în sectorul Dunărean al Bazinului Mării Negre (Raionul Cahul, Republica Moldova; Raionul Reni, Ucraina; Județul Galați, România)”	Efectele acestor relații pot influența radical promovarea și dezvoltarea turismului, iar asupra raionului Cahul ca localitate de frontieră acest risc se poate repercuta negativ asupra turismului transfrontalier. - Lipsa climatului investițional favorabil pentru investitorii interesați în dezvoltarea infrastructurii turistice a raionului. - Competitivitatea redusă a ofertei turistice a raionului Cahul și concurența cu regiunile turistice similare naționale și internaționale. - <i>Imaginea țării în lume</i> – acesta poate fi un punct forte, dar și un risc. Imaginea unei țări în exterior poate atrage turiști sau dimpotrivă poate reduce sau chiar înlătura cererea turiștilor față de această țară. Aceste riscuri la nivel național se răsfrâng și asupra raionului Cahul, factori care diminuează cererea turistică și accesul turiștilor în teritoriu. Regimul politic și respectarea drepturilor omului sunt principalul indicator pentru a determina un turist să viziteze sau nu țara respectivă.
--	---

După o analiză a potențialului turistic existent în raionul Cahul, considerăm că se impune o mai mare atenție acestui domeniu, cu scopul valorificării tuturor oportunităților și a punctelor tari, contribuind astfel, cel puțin din anumite aspecte, la dezvoltarea durabilă a comunităților noastre.

CAPITOLUL II: CONȚINUTUL STRATEGIC

§2.1 Scopul și obiective

Rezultatul cercetărilor și analizelor efectuate permite să formulăm **scopul strategic**:
Dezvoltarea turismului în raionul Cahul prin evaluarea, promovarea și valorificarea potențialului turistic existent.

Obiectivul general al Strategiei este *Dezvoltarea raionului Cahul ca destinație turistică, aducând comunităților locale beneficii economice, de mediu și sociale.*

În vederea realizării obiectivului general, prezenta Strategie stabilește obiective specifice:

- Crearea și consolidarea capacităților administrative de elaborare și implementare a politicii turismului la nivel local;
- Crearea și dezvoltarea infrastructurii turistice în raion;
- Elaborarea traseelor turistice în baza potențialului existent;
- Dezvoltarea parteneriatelor cu participarea efectivă a autorităților publice, specialiștilor din domeniu, societății civile și sectorul privat.
- Valorificarea potențialului turistic local și promovarea imaginii raionului Cahul ca destinație turistică;
- Amenajarea și dezvoltarea obiectivelor turistice locale;
- Sporirea nivelului de pregătire a cadrelor de specialitate și a calității serviciilor turistice în raionul Cahul;
- Atragerea investițiilor în domeniul turismului la nivel de comunități, încurajarea localnicilor de a investi în sfera turismului;
- Modernizarea tehnologică a industriei turistice prin utilizarea tehnologiei informației și a comunicațiilor.

§2.2 Viziuni pentru următorii ani

Majoritatea formelor de turism nu sunt utilizate de către agenții economici, iar potențialul formelor de turism local este promovat și valorificat extrem de insuficient.

Ne vom axa pe dezvoltarea și valorificarea formelor de turism ce necesită impulsioneare:

Turismul ecologic –orientat spre utilizarea resurselor turistice naturale, cunoașterea naturii, protejarea și conservarea mediului ambiant. Ecoturismul sau turismul bazat pe natură implică turiștii care practică drumeția sau călătoria în scopul observării florei și faunei, studierii ecologiei zonei și se cazează în apropierea ariilor protejate;

turismul rural –orientat spre utilizarea resurselor turistice locale (etno-culturale, etc.), cunoașterea obiceiurilor și tradițiilor locale, gospodăriilor țărănești, etc. Turismul rural vizează turiștii care beneficiază de următoarele servicii: cazare în pensiunile agroturistice, alimentație cu produse ecologice pure crescute și preparate în zonă, agrement. Turismul rural poate aduce beneficii importante comunităților și băștinașilor;

turismul religios –are ca scop vizitarea lăcașelor și obiectelor de cult cu sau fără participare la slujbe divine;

turismul de excursii –prevede activitatea excursionistă însoțită de ghid turistic, utilizându-se diverse programe, trasee și itinerare turistice. Această formă de turism implică grupuri organizate de persoane, care au ca scop vizitarea obiectivelor turistice în scop de cunoaștere și recreere;

turismul cultural –valorifică potențialul cultural, se bazează pe vizitarea muzeelor și locurilor interesante din punct de vedere arheologic, istoric și religios, precum și pe cunoașterea artei și folclorului local: muzică, dans, meșteșuguri populare, teatru folcloric, port național, ce prezintă interes cognitiv cultural. Raionul Cahul dispune de toate elementele care formează temelia pentru dezvoltarea turismului cultural;

turismul gastronomic –destinat persoanelor iubitoare de a descoperi secretele specifice bucătărilor tradiționale. Ospitalitatea, tradițiile și obiceiurile culinare stau la baza dezvoltării acestei forme de turism. Calitățile gustative, specificul bucatelor pot servi drept motivație importantă pentru turiștii care au drept scop de a se alimenta cu bucate caracteristice zonei turistice vizitate;

agrementul - element important în satisfacerea nevoilor turiștilor, indiferent de motivația principală de vacanță sau forma de turism practică. Mai mult chiar, indiferent de vârsta sau profilul socioprofesional al turiștilor, cererea pentru agrement în perioada vacanței a devenit atât de mare, încât aceasta a căpătat statut de motivație turistică propriu-zisă.

Agrementul constituie un argument decisiv în alegerea unei destinații turistice, deoarece el este capabil să diferențieze ofertele propuse de agenții piețelor turistice, să determine amploarea circulației turistice. Astfel, diversitatea și originalitatea ofertei de agrement pot constitui elemente hotărâtoare în atragerea fluxurilor turistice.

2.2.1 Prestarea serviciilor turistice

Raionul Cahul nu dispune la moment de servicii turistice prestate de către agenții economici ce ar include în special cazarea, masă și transportarea turiștilor, serviciile de agrement, tratament balnear și alte servicii complementare. Pregătirea pentru prestarea de servicii în domeniul ospitalității și turismului necesită o atenție deosebită în anii următori și pot fi menționate următoarele:

- a) dezvoltarea pieței turistice într-un mediu competitiv cu prestarea serviciilor turistice de calitate înaltă;
- b) creșterea competitivității agenților locali de turism;
- c) consolidarea capacităților prin instruire a prestatorilor de servicii turistice;
- d) încurajarea localnicilor de a investi în sfera turismului și a dezvolta afaceri în industria turismului.

2.2.2 Informarea turiștilor

Turiștii întâmpină greutăți în orientarea în teritoriu din lipsă de însemne și indicatoare, nu au acces suficient la informația corespunzătoare despre obiectivele turistice, căile de acces la acestea, structurile de cazare și servire a mesei, structurile unde ar putea să se adreseze în cazuri de urgență, etc.

O atenție deosebită pentru perioada următoare este:

- 1) diversificarea instrumentelor de informare și promovare turistică;
- 2) reparația cailor de acces;
- 3) amenajarea și instalarea indicatoarelor rutiere și turistice;
- 4) consolidarea capacităților Centrului de informare turistică Cahul;
- 5) crearea sit-ului de informare turistică locală.

2.2.3 Amenajarea destinațiilor turistice

Potrivit situației actuale, majoritatea zonelor de protecție a monumentelor naturale și antropice nu sunt amenajate pentru vizitatori, lipsesc pensiuni și alte obiective cu locuri de cazare pentru turiști și de servire a mesei, marea majoritate a obiectivelor turistice vizitate nu oferă vizitatorilor adăposturi pentru vremea rea, nu sunt campinguri amenajate, terasele și structurile de alimentație publică lipsesc în imediata apropiere a atracțiilor turistice, nu există parcuri amenajate pentru automobile, nu există grupuri sanitare amenajate, lipsesc adăposturi pentru agrement ce ar lua în calcul confortul mai multor grupuri concomitente de vizitatori. Inexistența acestora creează disconfort vizitatorilor.

O atenție deosebită pentru perioada următoare este:

- 1) amenajarea obiectivelor turistice;
- 2) amenajarea locurilor de agrement existente;

- 3) crearea și amenajarea a noi locuri de agrement;
- 4) crearea punctelor de comercializare a suvenirelor;
- 5) amenajarea popasurilor turistice și a parcărilor, inclusiv pentru rulote.

2.2.4 Promovare și marketing

Promovarea raionului Cahul ca destinație turistică pe plan intern și extern nu e la un nivel înalt, este necesar de elaborat și editat hărți turistice locale, de diversificat și de distribuit activ materiale promoționale, iar evenimentele turistice trebuie să aibă un caracter permanent.

O atenție deosebită pentru perioada următoare:

- 1) îmbunătățirea imaginii ca destinație turistică prin intensificarea promovării potențialului turistic local;
- 2) elaborarea unei politici de marketing privind promovarea potențialului turistic local;
- 3) elaborarea spotului publicitar video (10 – 30 secunde);
- 4) elaborarea pliantelor de informare și promovare continuu;
- 5) promovarea spoturilor publicitare prin intermediul companiilor media din țară;
- 6) editarea hărții turistice;
- 7) includerea rutelor turistice locale în rutele turistice naționale;
- 8) încheierea de acorduri de colaborare cu operatorii de turism naționali;
- 9) promovarea potențialului turistic prin intermediul platformelor on-line.

§2.3 Măsuri necesare pentru atingerea rezultatelor scontate

Pentru realizarea obiectivelor prezentei Strategii sânt preconizate direcții concrete de acțiune.

2.3.1 Valorificarea potențialului turistic local și promovarea imaginii raionului Cahul ca destinație turistică

Pentru realizarea prezentului obiectiv sânt stabilite următoarele acțiuni.

1) *Diversificarea instrumentelor de promovare turistică* va conține elaborarea unei politici de promovare a potențialului turistic și a planurilor de marketing, elaborarea, editarea și difuzarea materialelor promoționale: spoturi publicitare, hărți, ghiduri turistice, organizare de evenimente cu caracter turistic, utilizarea Logooului și sloganului turistic al raionului Cahul în materiale promoționale, participarea la expoziții de profil în țară și peste hotare etc.

2) *Includerea potențialului turistic din raionul Cahul în circuitul turistic național* se va realiza prin certificarea rutelor și obiectivelor turistice, conectarea la rutele turistice naționale etc.

3) *Valorificarea formelor de turism active la etapa actuală* va conține activități privind dezvoltarea turismului rural, balnear, ecologic, de excursii, ș.a.

4) *Dezvoltarea formelor de turism ce necesită a fi impulsionate* va conține activități privind dinamizarea turismului cultural, gastronomic, rural, ecologic ș.a.

5) *Diversificarea și valorificarea tipurilor de agrement* se va realiza prin promovarea locațiilor și a tipurilor de agrement, cu includerea ulterioară a acestora în ofertele turistice.

6) *Colaborarea cu agenții pieței turistice din Republica Moldova*. Realizarea acțiunii va conține organizarea negocierilor cu agenții pieței de turism pentru organizarea excursiilor în raionul Cahul.

7) *Colaborarea cu diaspora pentru promovarea imaginii turismului din raionul Cahul și atragerea turiștilor străini* se va realiza prin promovarea activă pe rețelele de socializare și organizarea în comun cu reprezentanții diasporei a acțiunilor de promovare.

8) *Colaborarea la implementarea campaniilor de promovare a produselor, destinațiilor și ofertelor turistice pentru piața locală și diaspora*, de ex. "Neam Porțit": "Hai la mine acasă", "Descoperim ținutul (denumirea localității)", "Zilele cramelor deschise", etc.

2.3.2 Amenajarea și dezvoltarea obiectivelor turistice locale

1) *Efectuarea zonării obiectivelor turistice locale* va conține:

a) inventarierea și evidența patrimoniului turistic care se va realiza prin completarea Registrului turismului local în conformitate cu structura acestuia și actele oficiale de înregistrare a patrimoniului turistic;

b) evaluarea potențialului turistic material și imaterial și efectuarea zonării turistice în conformitate cu normele metodologice aprobate;

2) *Modernizarea infrastructurii turistice și amenajarea destinațiilor turistice* se va realiza prin implementarea proiectelor în domeniul turismului.

2.3.3. Sporirea nivelului de pregătire a cadrelor de specialitate

1) *Organizarea de traininguri pentru prestatorii locali de servicii turistice*.

2) *Diversificarea posibilităților de perfecționare a cadrelor* și implementarea unor planuri de perfecționare a cadrelor, organizarea unor seminare, conferințe, mese rotunde tematice, schimb de experiență, perfecționare a specialiștilor din domeniu peste hotare, instruirea operatorilor privind formarea pachetelor turistice prin intermediul tehnologiilor informaționale, etc.

2.3.4 Atragerea investițiilor în domeniul turismului la nivel de comunități, încurajarea localnicilor de a investi în sfera turismului

1) *Identificarea și valorificarea oportunităților investiționale* va conține elaborarea și implementarea unor proiecte cu finanțare din fonduri naționale și internaționale, atragerea proiectelor investiționale și granturilor, promovarea oportunităților investiționale în turism la întruniri ale mediului de afaceri, organizarea unor evenimente, cum ar fi Forumuri și

conferințe locale de investiții în turism, seminare de instruire pentru scriere și aplicare de proiecte etc.

2) *Susținerea și stimularea agenților economici din industria turistică care contribuie la dezvoltarea turismului receptor.*

2.3.5 Modernizarea turismului prin utilizarea tehnologiilor informaționale

1) crearea site-ului pentru îmbunătățirea imaginii raionului Cahul ca destinație turistică prin intensificarea promovării potențialului turistic local;

2) elaborarea unei politici de marketing privind promovarea potențialului turistic local prin intermediul instrumentelor IT moderne;

3) elaborarea conceptului unei campanii de promovare a localității pe platforme online;

4) elaborarea pliantelor de informare și promovare;

5) promovarea spoturilor publicitare prin intermediul companiilor media din țară;

6) editarea hărții turistice online a raionului Cahul.

Implementarea prezentei Strategii de dezvoltare a turismului în raionului Cahul va avea impact financiar, economic, cultural și social datorită acumulărilor din activitatea turistică pe următoarele componente: cazare, transport, alimentație, agrement, procurare cadouri, suvenire etc. Includerea în ofertele turistice a patrimoniului cultural, inclusiv tradițiile, obiceiurile, evenimentele culturale, etc. vor contribui la valorificarea și la sporirea nivelului de cultură al localnicilor. Crearea de noi locuri de muncă la extinderea și diversificarea pieței de desfacere a produselor agricole, solicitate de sectorul turistic va reduce sărăcia în mediul rural. Astfel, turismul va oferi diverse posibilități ca populația săracă să își crească veniturile din cooptarea unei nișe de sector - producere de suvenire, servicii de ghidare, servicii de drumeții, servicii de plimbări cu trăsura, cai, etc.

Realizarea obiectivelor stabilite vor permite valorificarea resurselor turistice locale, integrarea în activitatea turistică națională prin crearea rutelor turistice comune. Dezvoltarea în cadrul turismului receptor a diverselor forme de turism, va contribui la diversificarea ofertelor turistice, sporind informarea și accesul vizitatorilor.

CAPITOLUL III: IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI

În vederea implementării în condiții optime a Strategiei, precum și în scopul monitorizării și evaluării implementării strategiei propuse, urmează a se constitui o Comisie care va cuprinde atât reprezentanții autorităților publice locale cât și reprezentanți ai ONG-urilor, furnizorilor de servicii și operatorilor de turism, și ai asociațiilor de profil. Structura Comisiei și Regulamentul de Organizare și Funcționare se va aproba prin Dispoziția Președintelui raionului Cahul. Consiliul Raional Cahul va avea președinția Comisiei și va asigura Secretariatul acestei Comisii.

În calitate de structură managerială, se recomandă ca Comisia să se întrunească semestrial pentru a analiza implementarea Strategiei, realizările și obstacolele din procesul de implementare, elaborând rapoarte de evaluare periodică. Rapoartele pot include recomandări/ propuneri de modificare a strategiei sau reactualizare a Planului de Acțiuni, astfel încât să se realizeze impactul maximal al Strategiei. Menționăm, că prin recomandările făcute Comisia urmează să nu creeze dezechilibre de dezvoltare între localitățile raionului, sprijinind punerea în valoare a întregului potențial turistic.

În vederea implementării în condiții optime a Strategiei, a fost elaborat Planul de Acțiuni, în cadrul căruia au fost prevăzute acțiuni pentru fiecare obiectiv. Pentru fiecare acțiune s-au specificat indicatori de realizare, termene de realizare, instituțiile/organizațiile responsabile și costurile estimative.

§3.1 Planul de acțiuni 2022-2026

Nr.	Acțiune	Indicatori de realizare	Termen de realizare	Responsabili	Costuri/lei
Obiectiv 1: Crearea și consolidarea capacităților administrative de elaborare și implementare a politicii turismului la nivel local					
1.1	Aprobarea structurii Comisiei de Monitorizare și Evaluare a Strategiei și a Regulamentului de organizare și Funcționare	Documente aprobate prin dispoziția președintelui raionului	2022	CRC	-
1.2	Includerea componentei turism în strategiile/programele de dezvoltare a localităților	37 de strategii cu acțiuni în domeniul turismului	2022	CRC, Consiliile locale	-

Nr.	Acțiune	Indicatori de realizare	Termen de realizare	Responsabili	Costuri/lei
		aprobate			
1.3	Organizarea cursurilor de instruire pentru educarea competențelor actorilor implicați în dezvoltarea destinațiilor turistice (autorități locale, prestatorii de servicii turistice, asociații obștești, localnici etc.)	Nr. de cursuri realizate; Nr. de persoane instruite	2022	CRC/Proiect*	38000,00
1.4	Lansarea și desfășurarea concursurilor cu tematică turistică în toate localitățile raionului Cahul	Nr. de localități participante/premiante; Nr. de ediții a concursurilor realizate	Anual pe 27 septembrie de Ziua Mondială a Turismului	CRC, Primăriile	2500,00
1.5	Organizarea de instruiți și ateliere de diseminare a bunelor practici pentru turismul rural, agro-turism, instruiți în domeniul ospitalității și promovării.	Nr. participanți instruiți Nr. de instruiți	2022-2026	CRC, Primăriile	5000,00
1.6	Elaborarea unui plan de activități de interes turistic pentru stimularea participării la: festivaluri, evenimente culturale, competiții sportive, stagiuni teatrale, expoziții tematice, târguri, ateliere de lucru, vizite de lucru, organizarea excursiilor de familiarizare cu destinațiile turistice, etc.)	Plan de activități elaborat Calendarul activităților plasat, diseminat	Anual	CRC, Primăriile, Centrul de Informare Turistic	3000,00
1.7	Elaborarea unui portofoliu a produselor purtătoare de brand local (cu titlu de suvenir, produse și obiecte de artizanat, etc. a producătorilor locali)	Portofoliu elaborat Plasarea online	2023	CRC, Primăriile, Centrul de Informare Turistic	12000,00
1.8	Elaborarea și implementarea unui plan privind oferta și destinațiile turistice sub aspect multiethnic și multicultural pentru creșterea coeziunii naționale și a mândriei pentru regiunea de sud ca destinație turistică	Plan elaborat; Nr. de produse turistice; Cel puțin 5 grupuri etnice, minorități incluse	Anual	CRC, Primăriile, Centrul de Informare Turistic	-
1.9	Consolidarea și dezvoltarea evenimentelor cultural-turistice care renasc tradiții și valorifică patrimoniul și cultura în localitățile din raionul Cahul	Eveniment aprobat/organizat	Anual	CRC, Primăriile	25000,00
Obiectiv 2: Crearea și dezvoltarea infrastructurii turistice în raion					

Nr.	Acțiune	Indicatori de realizare	Termen de realizare	Responsabili	Costuri/lei
2.1	Evaluarea necesităților și dotarea cu indicatoare turistice a obiectivelor și zonelor turistice, semne de orientare a itinerariilor, elaborarea materialelor informative de interpretare, descriere, de promovare și plasarea pe site-ul CRC	Nr. de indicatoare instalate	2022	Primăriile, CRC/Proiect*	50000,00
2.2	Delimitarea și autorizarea teritoriilor pentru odihnă și agrement	Nr. de teritorii delimitate și autorizate pentru odihnă și agrement	2022	Consiliile locale	-
2.3	Amenajarea teritoriilor autorizate cu facilități minime pentru vizitatori (locuri amenajate pentru prepararea și servirea mesei, pentru acumularea deșeurilor, grupuri sanitare etc.)	Nr. de teritorii amenajate (facilități create)	2022-2023	Primăriile, CRC	500000,00 Atragerea finanțărilor
2.4	Identificarea gospodăriilor țărănești cu valoare turistică pentru a fi transformate în pensiuni turistice, agro-pensiuni	Nr. de gospodării identificate	2022-2026	Primăriile CRC	-
2.5	Amenajarea unor puncte de vânzare/magazine a lucrărilor meșterilor populari, a produselor locale pentru turiști	Nr. de magazine identificate și amenajate	2023	CRC Primăriile	100000,00 Atragerea finanțărilor
2.6	Accesarea fondurilor nerambursabile (naționale, europene și internaționale) în vederea îmbunătățirii infrastructurii turistice	Nr. de proiecte elaborate, Nr. de proiecte implementate	2022-2026	CRC	-
2.7	Valorificarea Valul lui Traian prin reconstruirea unui segment din apropierea satului Vadul lui Isac	Studiu de fezabilitate	2025	CRC, Primăria	10000,00
Obiectiv 3: Elaborarea traseelor turistice în baza potențialului existent					
3.1	Elaborarea unui portofoliu a principalelor resurse turistice din raion cu includerea capacităților de primire disponibile, furnizori de servicii etc.	Portofoliu creat	2023	CRC, Centrul de Informare Turistic	5000,00
3.2	Elaborarea itinerarelor de drumeție (hiking); de ciclism (biking), ecoturism, de observare a păsărilor, naturii, faunei; de observare a cerului.	Nr. de itinerare elaborate și aprobate	2023	CRC, Primăriile, Rezervația "Prutul de Jos"	3000,00
3.3	Identificarea potențialilor	Nr. de prestatori	2022-2026	CRC,	-

Nr.	Acțiune	Indicatori de realizare	Termen de realizare	Responsabili	Costuri/lei
	prestatori de servicii turistice	identificați		Primăriile, AE, specialiști din domeniu	
3.4	Identificarea necesităților pentru dezvoltarea turismului în ariile naturale protejate pentru valorificarea patrimoniului natural	Plan aprobat	2022-2026	Administrația rezervației naturale CRC	1000,00
3.5	Elaborarea pașaportului turistic al raionului Cahul (potențialul turistic, alimentație, cazare, agrement, etc.)	Pașaport elaborat	2024	CRC, specialiști din domeniu	9500,00
3.6	Elaborarea și plasarea pe site-ul CRC și al primăriilor a unui catalog/album foto digital cu potențialul turistic din raionul Cahul	Album elaborat și plasat	2022	CRC	3000,00
Obiectiv 4: Promovarea raionului Cahul ca destinație turistică					
4.1	Promovarea traseelor turistice conform programului de promovare	Nr. de trasee promovate și mijloace utilizate	2022-2026	CRC, Primăriile, Centrul de Informare Turistic	1500,00
4.2	Promovarea logoului și sloganului turistic al Raionului Cahul	Nr. de activități de promovare	2022-2026	CRC, Primăriile, Centrul de Informare Turistic	2000,00
4.3	Elaborarea ghidului turistic al raionului	Ghid turistic elaborat	2023	CRC/Proiect*	25000,00
4.4	Plasarea informațiilor despre destinațiile turistice pe paginile web a autorităților publice locale cu includerea descrierii și fotografiilor a actorilor locali incluși în rețeaua prestatorilor de servicii turistice și a potențialului turistic existent	Nr. de pagini web cu referință la potențialul turistic din raion	2022-2026	CRC, Primăriile, Centrul de Informare Turistic	-
4.5	Realizarea și difuzarea de podcasturi de promovare a afacerilor în turism, reportaje video, emisiuni Radio și TV, spoturilor publicitare despre potențialul turistic din raion unde prestatorii de servicii turistice vorbesc despre semnificația logoului și sloganului turistic pentru afacerea lor, ș.a.	Nr. de materiale audio și video elaborate	2022-2026	ONG-uri, Primăriile, CRC, posturi de radio și TV locale/naționale	18000,00
4.6	Elaborarea și amplasarea hărții turistice a raionului, imaginilor	Harta elaborată și amplasată	2023	CRC/Proiect* Primării	40000,00

Nr.	Acțiune	Indicatori de realizare	Termen de realizare	Responsabili	Costuri/lei
	turistice pe panourile publice în orașul Cahul și în localități				
4.7	Organizarea târgurilor și expozițiilor cu prezentarea ofertei turistice raionale	Nr. de activități realizate	Anual	CRC, AE, ONG-uri	6000,00
4.8	Participarea la expoziții și târguri naționale și internaționale de turism "Tourism.Leisure.Hotels"	Nr. de participări	Anual	CRC, AE, ONG-uri	8000,00
4.9	Promovarea potențialului turistic al raionului și a unor proiecte din domeniu în cadrul comisiilor de specialitate a Euroregiunilor	Nr. de idei/schițe de proiecte propuse, Nr. de decizii în domeniul turismului aprobate de organele de conducere	2022-2026	CRC	-
Obiectiv 5: Dezvoltarea parteneriatelor cu participarea efectivă a autorităților publice, mediul academic, societății civile și sectorului privat					
5.1	Organizarea workshop-urilor cu actorii comunitari pentru identificarea condițiilor favorabile de dezvoltare a turismului	Nr. de activități realizate, Nr. de beneficiari	2022-2026	Primării, CRC, Centrul de Informare Turistic	2000,00
5.2	Încheierea unor acorduri de colaborare și parteneriate	Nr. de acorduri semnate	2023	Primării, CRC, AE, ONG-uri	-
5.3	Elaborarea unei metodologii de colectare și analiză a datelor statistice în turism la nivel de raion	Metodologie elaborată	2023	Primării, CRC, Centrul de Informare Turistic	-
5.4	Evaluarea potențialului investițional a localităților de interes turistic	Schițe de proiecte investiționale elaborate	2023	Primării, CRC, AE	-
5.5	Vizite de studiu și schimb de experiență în zonele turistice din Moldova în vederea preluării bunelor practici	Nr. vizitelor realizate, Raportarea impactului	2022	CRC/Proiect*	50000,00
5.6	Realizarea unei cercetări în teren, în care se vor identifica și evalua destinații turistice ce necesită impulsione (turism ecologic, rural, religios, cultural, gastronomic, de agrement, excursii)	Cercetare realizată, Destinații/atracții turistice identificate	2022	Primării, CRC, AE	2000,00
5.7	Crearea unui cluster turistic	Cluster turistic funcțional	2023	CRC/Proiect*	31000,00
5.8	Elaborarea unui ghid cu privire la lansarea unei afaceri în turism	Ghid elaborat	2024-2025	Specialiști în turism	9000,00

** Proiectul „Dezvoltarea și promovarea turismului verde în sectorul Dunărean al Bazinului Mării Negre (Raionul Cahul, Republica Moldova; Raionul Reni, Ucraina; Județul Galați, România)”*

§3.2 Planul de monitorizare și evaluare a implementării Strategiei

Etapa de implementare, monitorizare și control reprezintă sistemul de realizare a obiectivelor prevăzute în Strategia de dezvoltare a turismului în raionul Cahul pentru 2022-2026. Colectarea și raportarea informațiilor asupra desfășurării activităților întreprinse vor aprecia gradul de realizare a obiectivelor propuse și impactul acestora.

Succesul realizării obiectivelor strategice depinde în mare măsură de participarea tuturor serviciilor, APL I, II și altor factori interesați în procesul de implementare și monitorizare a acestora. Ținând cont de faptul că Strategia a fost concepută pentru o perioadă de cinci ani, obiectivele propuse vor fi realizate treptat, în funcție de priorități, pe baza unui Plan de acțiuni anual.

Planul de acțiuni va fi structurat în felul următor:

- fiecare activitate planificată pentru anul în curs, este împărțită în mai multe acțiuni;
- la fiecare acțiune se va specifica rezultatul așteptat;
- vor fi stabiliți indicatori pentru fiecare acțiune;
- se vor specifica responsabilii pentru fiecare acțiune;
- se va indica timpul estimat pentru îndeplinirea acțiunii;
- analiza și sinteza anuală a implementării direcțiilor strategice.

Evaluarea și monitorizarea Strategiei se va face prin intermediul Planului de monitorizare și evaluare a implementării Strategiei, prin întocmirea de rapoarte trimestriale, anuale și a notelor informative despre stadiul la care se află acțiunile întreprinse și gradul de realizare a obiectivelor propuse. Monitorizarea implementării Strategiei se va face în mod constant, de către Secția Cultură Cahul, precum și evaluarea implementării planului de acțiuni va fi realizat anual în baza rapoartelor prezentate de responsabilii pentru implementare.

În raport se va preciza:

- stadiul în care se află acțiunile programate pentru perioada de raportare;
- problemele întâmpinate;
- revizuirea acțiunilor, acolo unde este cazul;
- timpul estimat până la îndeplinirea acțiunilor.

Strategia va fi evaluată anual prin intermediul:

- rapoartelor de monitorizare;
- raportului anual de implementare a Strategiei la Ședința ordinară a Consiliului Raional Cahul, unde vor fi comunicate și evaluate rezultatele implementării strategiei și aprobat Planul de acțiuni pentru următorul an.

Pe parcursul implementării Strategiei se va efectua monitorizarea permanentă a rezultatelor obținute, în baza coordonării acțiunilor tuturor factorilor implicați în realizarea obiectivelor de dezvoltare. În cazul unor devieri de la Planul de acțiuni, vor fi propuse măsuri de redresare a situației, asigurându-se astfel impactul așteptat.

Instrumente de colectare a informației de la vizitatori: chestionar; interviu individual; interviu în grup (focus grup); sugestii și opiniile vizitatorilor.

Implementarea Strategiei se va realiza cu participarea tuturor actorilor implicați, a partenerilor și a altor factori interesați.

În funcție de rezultatele evaluării și monitorizării și în raport cu modificările planurilor anuale, Strategia poate fi revizuită.

REFERINȚE

Normative

Legea nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat.

Legea nr. 132/2018 privind fondarea Rezervației biosferei "Prutul de Jos".

Legea nr. 352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova.

Legea nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

Legea nr. 148/2018 privind aprobarea Registrului național al monumentelor de for public.

Legea nr. 192/2011 monumentelor de for public.

Legea nr. 161/2017 privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război.

Programul Național în domeniul turismului "Drumul Vinului în Moldova".

Proiectul Programului Național de Dezvoltare a Turismului "Turism 2025".

Strategia de dezvoltare a turismului în raionul Cahul 2011-2015.

Hotărârea nr. 554/2004 cu privire la aprobarea Programului Național în domeniul turismului "Drumul Vinului în Moldova".

Hotărârea nr. 7/2006 pentru aprobarea Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind colaborarea în domeniul turismului.

Hotărârea nr. 311/2006 pentru aprobarea Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei privind colaborarea în domeniul turismului.

Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993 pentru punerea în aplicare a Legii privind ocrotirea monumentelor.

Ordinul nr. 380/2016 cu privire la aprobarea Regulamentului privind Registrul național și Registrele locale ale monumentelor de for public.

Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, nr. 1737 din 31.12.2019 cu privire la atestarea formațiilor artistice de amatori.

ANEXE

Registrul monumentelor istorice protejate de stat, situate pe teritoriul raionului Cahul

(conform Registrului monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr.1531-XII din 22 iunie 1993, actualizat conform Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova)

Nr. de înreg. în RMROMO S*	Nr. de ord.	Localizare administrativă	Denumire	Datare	Gen	Categoria/ gruparea (conform RMROMOS*)	Nr. cadastral (teren și construcții)
22	1	mun. Cahul, str. B.P.Hasdeu, 14v.	Casa în care a locuit scriitorul Alexandru Lipcan	1903	Ist.	Național	1701115.148.
23	2	mun. Cahul, str. Păcii, Sectorul Lipovanca	Biserica de rîvechi „Acoperământul Maicii Domnului”	1892	Arhit.	Național	1701119.091
24	3	mun. Cahul, str. Lev Tolstoi, 1 (Parcul Central)	Catedrala „Sf. Arhanghel Mihail și Gavril”	1850	Arhit.	Național	1701116085.01
25	4	mun. Cahul, Parcul Central	Monument comemorativ de război (1941-1945)		Ist.	Național	Nu este înregistrat
26	5	mun. Cahul	Monument la mormîntul comun a 11 ostași căzuți în 1944		Ist.	Local	1701109.146
27	6	mun. Cahul, la intersecția str. Stejarilor cu str. Lev Tolstoi	Monumentul ținătorilor antifasciști (1941-1942)	1968	Ist. Artă	Local	Nu este înregistrat.
29	7	mun. Cahul, s.Roșu, extravilan, Pichetul de grăniceri	Monumentul Grănicerilor	1970	Ist.	Național	1738103.477
30	8	mun. Cahul	Parcul Orășenesc	1923	Arhit.	Național	1701116
31	9	sat. Andrușul de Sus	Monument la mormîntul ostașilor căzuți în 1941		Ist.	Local	-
382	10	sat. Alexandru Ioan Cuza	Biserica „Sf. Nicolae”	1859	Arhit.	Național	9410204.215.01
32	11	sat. Badiicul Moldovenesc	Biserica „Sf. Mihail și Gavril” (întrecut- „Sf. Nicolae”)	1896	Arhit.	Național	1712205336.01
33	12	sat. Badiicul Moldovenesc	Monument comemorativ de război (1941-1945)	Restaur. în 1980	Ist.	Local	1712205596
35	13	sat. Baurci Moldoveni	Monumentul parasilor căzuți în 1944		Ist.	Național	-
36	14	sat. Bucuria	Monument la mormîntul ostașilor căzuți în 1944		Ist.	Național	-
365	15	sat. Borceag, str. Alexei Mateevici 49	Biserica „Sf. Apostoli Petru și Pavel”	Cons. 193	Arhit.	Național	8718203.280

Nr. de înregistrare în RM/RMO S*	Nr. de ord.	Localizare administrativă	Denumire	Datare	Gen	Categoria/ gruparea valorică (conform RM/RMO S*)	Nr. cadastral (teren și construcții)
385	16	sat. Brînza	Biserica "Sf. Arhanghel Mihail"	2-1934 Reconst. 2003-2004	Arhit.	Național	9411116.132.01
37	17	com. Cucoara	Așezare de tip Gumești	Jum. I ampln. IV f. Hr.	Arheol.	Național	Sit arheologic, pe o culme de deal, situat la ieșirea din satul Cucoara spre balta
395	18	sat. Colibași	Biserica "Sf. Arhanghel Mihail"	1897	Arhit.	Național	9416108.270.01
38	19	sat. Crihana Veche	Biserica "Sf. Mucenic Teodor Tiron"	1900	Ist.	Național	1720202.031.01
64	20	com. Doina	Clădirea	1914	Arhit.	Național	-
403	21	sat. Giurgiulești, str. Coțubinschi	Biserica "Sf. Gheorghe"	1854	Arhit.	Național	9420104.299
39	22	com. Larga Nouă	Monument în memoria consătenilor căzuți în război (1941-1945)		Ist.	Local	1725203.69 Teren UAT Larga Nouă, Legea 981.
40	23	com. Larga Nouă	Monument la mormântul ostașului căzut în 1941 (Monumentul nu mai este.)		Ist.	Național	Osemintele au fost înhumate la țări de primul monument.
41	24	com. Larga Veche	Biserica de lemn "Sf. Nicolae"	1800	Arhit.	Național	Este demolată, în locul bisericii sunt trei cruci.
42	25	com. Lebedenco	Casa memorială a lui N.F. Lebedenco	1905	Ist.	Național	1727301.143
43	26	sat. Lopățica	Așezarea Lopățica	Jum. I ampln. IV e.n. sec. II I-IV	Arheol.	Național	Sit arheologic, situat în pădurea din Lopățica, în extrema de sud.
44	27	sat. Lopățica	Monument în memoria eroilor / consătenilor căzuți în al doilea război 1941-1945	1995	Ist.	Național / Local	1730109.125
45	28	com. Manta	Monument		Ist.	Național	1732204.180

Nr. de înreg. în RM/RMO S*	Nr. de ord.	Localizarea administrativă	Denumire	Datare	Gen	Categoria/ grupă valorică (conform RM/RMO S*)	Nr. cadastral (teren și construcții)
			În memoria consătenilor răzuiți în război 1941-1945				
46	29	com. Moscoviei (pe teritoriul școlii)	Monument la mormântul ostașului răzuit în 1941		Ist.	Național	1734204.199
47	30	com. Peinei	Biserica "Acoperământul Maicii Domnului"	1914	Arhit.	Național	1736205.099
48	31	sat. Roșu	Monument în memoria consătenilor răzuiți în război 1941-1945		Ist.	Național	-
409	32	sat. Slobozia Mare	Biserica "Sf. Arhangheli"	1871	Arhit.	Național	9422112.105
49	33	sat. Tătărești	Biserica "Sf. Dumitru"	1916	Arhit.	Național	1741202.212
50	34	sat. Tătărești	Monument la mormântul comun al ostașilor răzuiți în 1944	1983	Ist.	Național	-
414	35	sat. Văleni	Biserica "Sf. Spiridon"	1914	Arhit.	Național	9424105.507
51	36	sat. Ursoaia	Monument la mormântul ostașului răzuit în 1941		Ist.	Național	1727303.299
52	37	com. Zîrnești	Biserica "Sf. Gheorghe"	1911	Arhit.	Național	1742307.099
53	38	com. Zîrnești	Tumulul	Mil. IV f.Hr.	Arheol.	Național	Tumulul nr. 1, h-1,4 m, d-15 m. Situat în extrema de N a satului (la 0,2 km). Tumulul nr. 2, h-0,2 m, d-10 m. Situat în extrema de N a satului, la 40 m spre N de Tumulul nr. 1.

Registrul monumentelor de for public de categoria "A" din municipiul și raionul Cahul

(conform Registrului național al monumentelor de for public, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993 pentru punerea în aplicarea Legii privind ocrotirea monumentelor legea nr. 148 din 20.07.2018 privind aprobarea Registrului național al monumentelor de for public (Publicat în Monitorul Oficial nr. 321-332, art. Nr. 519)

Nr. crt.	Cod RMFP (Registrul Național al Monumentelor de For Public)	Unitate adm.-ter. de nivel II, Localitate (municipiu, oraș, comună, sat)	Adresă (stradă, bulevard, piață)	Denumirea monumentului	Datare	Nr. cadastral (teren și construcții)
1	CH-A-mc-001	municip. Cahul	Parcul Central „Grigore Vieru”	Bustul lui Ioan Viteazul	1991	1701116.085 (adiacent)
2	CH-A-mc-002	Satul Alexandru Ioan Cuza	Strada Ștefan cel Mare (Amplasat în apropierea Casei de Cultură)	Bustul lui Alexandru Suvorov	1976	9410204296
3	CH-A-mc-003	s. Badicul Moldovenesc	Extravilan	Obeliscul „Eroilor luptei de la Larga, 1770”	1914	-
4	CH-A-mc-004	s. Giurgulești	Strada Independenței (Amplasat în fața Liceului Teoretic „Mihai Sadoveanu”)	Bustul lui Mihail Sadoveanu	2000	-
5	CH-A-mc-005	s. Slobozia Mare	Amplasat în fața clădirii Liceului Teoretic „Mihai Eminescu”	Bustul lui Mihai Eminescu	1991	9422111.053

Registrul monumentelor de for public de categoria "B" din municipiul și raionul Cahul

(Conform Legii monumentelor de for public nr. 192 din 30.09.2011 și conform prevederilor Ordinului nr. 380/2016 cu privire la aprobarea Regulamentului privind Registrul național și Registrele locale ale monumentelor de for public. Aprobare prin decizia Consiliului Raional Cahul nr. 03/07-V din 17 septembrie 2020)

Nr. crt.	Cod RLMP (Registrul Local al Monumentelor de For Public)	Localitate (municipiu, oraș, comună, sat)	Adresă (stradă, bulevard, piață)	Denumirea monumentului	Data	Nr. cadastral (teren și construcții)
1	CH-B-mc-001	Municipiul Cahul MD-3909	Bulevardul Victoriei 18 Amplasat în apropierea Palatului de Cultură „Nicolae Botgros”.	Bustul lui Bogdan Petriceicu Hașdeu	1992 1993	1701113.175 (adiacent)
2	CH-B-mc-002	Municipiul Cahul MD-3909	Str. 31 august 1989, 7, Amplasat în curtea Liceului Teoretic P. Rumeanțev	Bustul lui Piotr Rumeanțev	2001	1701116.384
3	CH-B-mc-003	Municipiul Cahul	Strada Lev Tolstoi 6 Amplasat în apropierea Școlii Sportive nr.1.	Bustul lui Alexandr Suvorov	2005	1701116.092 (adiacent)
4	CH-B-mc-004	Municipiul Cahul	Parcul Central „Grigore Vieru”	Bustul lui Grigore Vieru	2014	1701116.085 (adiacent)
5	CH-B-mc-005	Municipiul Cahul	Strada 31 August 1989 Amplasat în apropierea Inspectoratului Raional de Poliție Cahul	Bustul lui Ștefan cel Mare	2011 2016	1701113.156 (adiacent)
6	CH-B-mc-006	Municipiul Cahul	Bulevardul Victoriei, 18, Amplasat în apropierea Palatului de Cultură „Nicolae Botgros”	Bustul lui Mihai Eminescu	2019	1701113.175 (adiacent)
7	CH-B-mc-007	Municipiul Cahul	Piața Independenței	Monumentul aniversării a 500 de ani de la prima atestare documentară a orașului Cahul	2002	1701115.051 (adiacent)

Nr. crt.	Cod RLMP (Registrul Local al Monumentelor de For Public)	Localitate (municipiu, oraș, comună, sat)	Adresă (stradă, bulevard, piață)	Denumirea monumentului	Datare	Nr. cadastral (teren/construcții)
8	CH-B-mc-008	Municipiul Cahul	Str. Lev Tolstoi, nr.4 Muzeului Ținutului Cahul.	Placă memorială cu basorelief B.P. Hasdeu pe fațada Muzeului Ținutului Cahul	1988	-1701116.042.01
9	CH-B-mc-009	Municipiul Cahul	Str. M. Eminescu, 37	Mozaic „Moldova”, pe peretele blocului locativ nr.37 din str. M. Eminescu	Anii 70 ai sec.XX	-1701114.102.01
10	CH-B-mc-010	Municipiul Cahul	Str. Bogdan Petriceicu Hasdeu, 4 Școala Sportivă nr.1.	Mozaic pe peretele Școlii Sportive nr.1	1989	1701116.092.01
11	CH-B-mc-011	Municipiul Cahul	Str. Piotr Rumeanțev, 33	Mozaic pe fațada Gimnaziului - grădiniță „S. Rahmaninov”	1988	1701119.036.01
12	CH-B-mc-012	Municipiul Cahul	Gimnaziul - grădiniță „S. Rahmaninov”. Bulevardul Victoriei, 18	Mozaic pe peretele Palatului de Cultură „Nicolae Botgros”	1986	1701113.175.01
13	CH-B-mc-013	Municipiul Cahul	Strada Fiodor Seliviorstov, 2	Mozaicuri pe fațada grădiniței nr. 14 „Spicușor”	1990	1701114.016.01
14	CH-B-mc-014	Municipiul Cahul	Grădinița de copii nr. 14 „Spicușor”. Str. V. Alexandri la intersecție cu str. V. Stroiescu, intrarea din partea de nord în oraș.	Stela „Ordinul Prietenia Popoarelor”	1987	-1701109
15	CH-B-mc-015	Municipiul Cahul	Bulevardul Victoriei, Amplasat în apropierea Sediului Judecătoriei or. Cahul	Compoziția sculpturală „Fetișă mloară”	1995	-
16	CH-B-mc-016	Municipiul Cahul	Str. Ștefan cel Mare, în preajma blocului locativ 37, pe locul fostului ghetou.	Monument în memoria jertfelor Holocaustului	2016	-
17	CH-B-mc-017	Satul Alexanderfeld	Casa de Cultură	Mozaic pe peretele Casei de Cultură din satul Alexanderfeld	1975	-9414108157
18	CH-B-mc-018	Satul Andrușul de Jos	Strada Ștefan cel Mare	Bustul lui Ștefan cel	2004	-

Nr. crt.	Cod RLMPF (Registrul Local al Monumentelor de For Public)	Localitate (municipiu, oraș, comună, sat)	Adresă (stradă, bulevard, piață)	Denumirea monumentului	Datare	Nr. cadastral (terenșiconstrucții)
19	CH-B-mc-019	Satul Andrușul de Jos	Amplasată în centrul satului	Mare și Sfânt		
20	CH-B-mc-020	Satul Andrușul de Sus	Amplasat în curtea școlii "Mihai Sadoveanu"	Răstignirea din centrul satului	2003/2007	-
21	CH-B-mc-021	Satul Colibași	Strada Libertății	Bustul lui Mihai Sadoveanu	2005	1711103.107
22	CH-B-mc-022	Satul Larga Nouă	Amplasat în curtea gimnaziului "Alexandru cel Bun"	Bustul lui Ștefan cel Mare	2004	-
23	CH-B-mc-023	Comuna Lebedenco	Gimnaziul-grădiniță „M. Lomonosov"	Bustul lui Alexandru cel Bun	2001	-1725203741
24	CH-B-mc-024	Comuna Lebedenco	Amplasat în apropierea Primăriei	Mozaic pe perețele gimnaziului - grădiniță „M. Lomonosov"	1974	1727300560
25	CH-B-mc-025	Satul Moscovei	Casa de Cultură	Bustul lui Serghei Kirov	1982	1727302036
26	CH-B-mc-026	Comuna Pelinei	Amplasat pe teritoriul Gimnaziului „Ștefan cel Mare"	Mosaic pe fațada Casei de Cultură din satul Moscovei	1974	-
27	CH-B-mc-027	Comuna Tartaul de Salcie	Amplasat pe teritoriul gimnaziului "D. Cantemir"	Bustul lui Ștefan cel Mare	2007	1736205312
28	CH-B-mc-028	Satul Văleni	Str. Ștefan ce Mare	Bustul lui Dimitrie Cantemir	1995	1740203143
29	CH-B-mc-029	Satul Colibași	Strada Libertății	Monumentul lui Ștefan cel Mare și Sfânt	2004	9424105262
30	CH-B-mc-030	Satul Alexandru Ioan Cuza	Strada Libertății	Monumentul lui Ștefan cel Mare și Sfânt	2014	-
31	CH-B-mc-031	Satul Slobozia Mare	Str. Ștefan cel Mare, în fața clădirii administrative renovate.	Monumentul lui Alexandru Ioan Cuza	2017/2019	-9410204296
32	CH-B-mc-032	Satul Crihana Veche	Parcul central	Mozaic pe perețele gimnaziului - grădiniță „M. Lomonosov"	2018	-
			Str. Mihai Eminescu, amplasat pe terenul Casei de Cultură Crihana Veche	Poarta Horelor	2019	-1720203169
				Bustul Domnitorului Mihai Viteazul	2019	-1720203169

Registrul monumentelor eroilor căzuți în al doilea Război Mondial din raionul Cahul

(conform legii nr. 161 din 20.07.2017 privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război)

Nr. de ord.	Localizare administrativă	Denumire	Datare	Nr. cadastral (teren și construcții)
1	mun. Cahul, Pichețul de Grăniceri	Monumentul Grănicerilor	1970	1738103.477
2	mun. Cahul, Cimitirul orașenesc	Monumentul Gloriei Militare la mormintele ostașilor căzuți în 1944	1957	1701109.146
3	mun. Cahul, Parcul orașenesc	Complex memorial "Focul veșnic" în cinstea eroilor căzuți în războiul din 1941-1945	1967	-
4	mun. Cahul, str. Stejarilor/sr. L. Tolstoi	Monumentul Comsomoliștilor-ilegaliști	1968	-
5	mun. Cahul, la intrarea în oraș Est	Monumentul aviatorilor	1985	-
6	mun. Cahul, Gara auto	Monumentul – tun în cinstea ostașilor Detașamentului 54 de infanterie	1977	-
7	mun. Cahul, str. Ștefan cel Mare	Tanc T-34	1975	-
8	mun. Cahul, Cimitirul orașenesc	Mormântul lui Ivascișin Vladimir Ion căzut în războiul din Afganistan	1982	-
9	mun. Cahul, Cimitirul orașenesc	Mormântul lui Ohrimenco Grigore Carp căzut în războiul din Afganistan	1982	-
10	mun. Cahul, Cimitirul orașenesc	Mormântul lui Sepetci Sergiu Ion căzut în războiul din Afganistan	1982	-
11	mun. Cahul, Cimitirul orașenesc	Mormântul lui Munteanu Constantin Dumitru căzut în războiul din Transnistria	1992	-
12	mun. Cahul, Cimitirul orașenesc	Mormântul lui Pavlenco Anatolie Dumitru căzut în războiul din Transnistria	1992	-
13	mun. Cahul, Cimitirul orașenesc	Mormântul lui Șevcenko Vasile căzut în războiul din Transnistria	1992	-
14	sat. Alexanderfeld	Monumentul în memoria consătenilor căzuți în război 1941-1945	2015	-
15	sat. Alexandru Ioan Cuza	Monumentul eroilor căzuți în război 1941-1945	1970	-

16	sat. Alexandru Ioan Cuza, în centrul satului	Monument "Memorie participanților la primul și al doilea război mondial"	2019	-
17	sat. Andrușul de Sus	Monument la mormântul ostașilor căzuți în 1941	1982	-
18	sat. Andrușul de Jos str. Ștefan cel Mare și Sfânt	Monumentul eroilor căzuți în al II-lea Război Mondial.	1970	1710216171
19	sat. Badiicul Moldovenesc în curtea gimnaziului	Monumentul comemorativ de război (1941-1945)	Restaurat 1980	1712205596
20	sat. Badiicul Moldovenesc (extravilan)	Monumentul lui Petru Rumeanțev	1914	-
21	sat. Baurci Moldoveni	Monumentul eroilor căzuți pentru apărarea patriei (1944-1945)	1988	1713116145
22	sat. Baurci Moldoveni (extravilan).	Monumentul parașutiștilor căzuți în 1944	1946	-
23	sat. Brînza	Monumentul eroilor căzuți în al doilea Război Mondial	1952	-
24	sat. Borceag	Complexul memorial "Eternitate" în cinstea eroilor căzuți în război	2007	-
25	sat. Bucuria	Obelisc în cinstea eroilor căzuți în războiul din 1941-1945	1960	-
26	com. Burlacu str. Ștefan cel Mare	Complexul memorial în cinstea eroilor căzuți în cel de-al II-lea Război Mondial	1975	1716201222
27	com. Burlăceni	Complex memorial în cinstea eroilor căzuți în război (1941-1945)	1970	-
28	com. Burlăceni, Cimitirul din sat	Mormântul lui Zgherea Gheorghe Vasile căzut în războiul din Afganistan	1982	-
29	sat. Cișlița-Prut în centrul satului	Monumentul în memoria consătenilor căzuți în război 1941-1945	1970	-
30	com. Cucoara	Complex memorial în cinstea eroilor căzuți în al II-lea Război Mondial (Ostașului Necunoscut)	1991	1721404.229
31	com. Cucoara	Placa comemorativă în cinstea lui Reușchi Vladimir Gheorghe căzut în războiul din Transnistria	1992	-
32	sat. Crihana Veche	Monumentul eroilor căzuți în războiul II mondial.	1985	-
33	sat. Crihana Veche, Cimitirul din sat	Mormântul lui Bogdan Vasile Marin căzut în războiul din Afganistan	1983	-
34	sat. Chircani	Memorialul eroilor căzuți în al II-lea război mondial.	2014	1721203.038
35	sat. Colibași	Monumentul în memoria consătenilor căzuți în război 1941-1945	1965	-

36	com. Doina, în centrul satului	Clopotnița	1914	2130204032
37	com. Doina la intrarea în sat	Obelisc în cinstea ostașilor și consătenilor căzuți în războiul din 1941-1945	1965	-
38	com. Găvănoasa	Monumentul mamei îndoliate	1950	-
39	sat. Giurgulești	Monument la mormântul comun a trei ostași căzuți 1941-1945	1965	-
40	sat. Giurgulești	Tunul	1985	-
41	sat. Huliuboaia, în centrul satului	Monument în cinstea eroilor căzuți în primul război mondial 1914-1916	1937	-
42	sat. Huliuboaia, în centrul satului	Obelisc în cinstea eroilor căzuți în al II război mondial.	1968	-
43	sat. Iujnoe str. Visotkii.	Monument la mormântul eroului căzut în cel de-al II-lea Război Mondial, Reabkin Efim Solomonovici.	1948	9421109.194
44	sat. Iujnoe str. Visotkii.	Monumentul eroilor căzuți în II-lea Război Mondial	1975	-
45	com. Larga Nouă	Monument în memoria consătenilor căzuți în război 1941-1945	1980	1725203.69
46	com. Lebedenco	Casa memorială și bustul generalului N.F. Lebedenco	1905	1727301.143
47	com. Lebedenco str. Parcovaia	Monument comemorativ de război. (1941-1945)	1966	1727301387
48	sat. Ursoaia str. Svoboda	Obelisc în cinstea ostașilor căzuți în războiul din 1941- 1945	1991	1727303.299
49	sat. Lopatița str. Independentei	Obelisc în cinstea eroilor căzuți în al doilea Război Mondial	1995	1730109.125
50	sat. Lucești	Obelisc în memoria consătenilor căzuți în războiul din 1941-1945	1973	-
51	com. Manta	Complex memorial în cinstea eroilor căzuți în al II- lea Război Mondial	Transmis 1996	1732204.180
52	com. Moscovei în curtea gimnaziului	Complex memorial în cinstea eroilor căzuți în al doilea Război Mondial	1984	1734204.199
53	com. Moscovei/Trifești pe teritoriul Casei de cultură	Obelisc în cinstea ostașilor căzuți în 1941-1945 (BoevoiSlav)	1965	1734203146
54	com. Pelinei	Monumentul eroilor căzuți în război 1941-1945	1980	-
55	com. Pelinei	Monumentul eroilor căzuți în războiul din Transnistria	2002	-
56	com. Pelinei, Cimitirul din sat	Mormântul lui Gociu Vasile Dumitru căzut în războiul din Transnistria	1992	-

57	com. Pelinei, Cimitirul din sat	Mormântul lui Cranea Valeriu Tudor căzut în războiul din Transnistria	1992	-
58	com. Pelinei, Cimitirul din sat	Mormântul lui Acriș Vasile Vasile căzut în războiul din Transnistria	1992	-
59	sat. Roșu	Complex memorial în memoria consătenilor căzuți în războiul din 1941-1945	1965	-
60	sat. Rumeanțev	Obelisc în memoria consătenilor căzuți în războiul din 1941-1945	1986	-
61	sat. Slobozia Mare	Memorialul ostașilor căzuți în al II-lea Război Mondial	2014	-
62	sat. Slobozia Mare, Cimitirul din sat	Mormântul lui Poci Vasile Marin căzut în războiul din Afganistan	1980	-
63	sat. Slobozia Mare, Cimitirul din sat	Mormântul lui Trifan Nicolae Vasile căzut în războiul din Afganistan	1992	-
64	sat. Tartaul de Salcie	Complexul memorial în cinstea ostașilor căzuți în războiul din 1941-1945	1985	-
65	sat. Tătărești, pe teritoriul școlii	Obelisc "Veșnica amintire eroilor căzuți în război"	1983	-
66	sat. Tătărești, Cimitirul din sat	Monument la mormântul lui Iurașco Ion Evtastie căzut în războiul din Transnistria	1992	-
67	sat. Vadul lui Isac	Obelisc în cinstea eroilor căzuți în războiul din 1941-1945	1948	942310242407
68	sat. Vadul lui Isac, Cimitirul din sat	Mormântul lui Saghin Gheorghe Savelie căzut în războiul din Afganistan	1980	-
69	sat. Vadul lui Isac, Cimitirul din sat	Mormântul lui Pascal Vladimir Dumitru căzut în războiul din Afganistan	1980	-
70	sat. Văleni	Placa comemorativă în memoria consătenilor căzuți în războiul din 1941-1945	1965	-
71	sat. Zîtrești	Monumentul în memoria participanților la cel de-al Doilea Război Mondial	1992	-

Formații artistice de amatori cu titlul "model" din municipiul și raionul Cahul

(conform Ordinului Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova nr. 1737 din 31.12.2019 cu privire la atestarea formațiilor artistice de amatori)

Nr. de ord.	Denumirea ansamblului	Categoria	Localitatea
1	Ansamblul de muzică și dans "Nufărul"	Categoria I	Mun. Cahul
2	Studioul artistic "Iuventa"	Categoria I	Mun. Cahul
3	Studioul coregrafic "Bobocelul"	Categoria I	Mun. Cahul
4	Studioul teatral "Masca"	Categoria I	Mun. Cahul
5	Ansamblul vocal "Lăcrimioara" (slăbăvățatori)	Categoria I	Mun. Cahul
6	Corul "Nicolae Stiuca"	Categoria I	Mun. Cahul
7	Studioul coregrafic "Majorete-Show Iuventa"	Categoria I	Mun. Cahul
8	Centrul de artizanat contemporan "Hobby Boom"	Categoria II	Mun. Cahul
9	Ansamblul de fluierari "Dar strămoșesc"	Categoria I	s. Andrușul de Jos
10	Orchestra de muzică populară "Andrieș" (copii)	Categoria II	s. Andrușul de Jos
11	Ansamblul folcloric "Roata Norocului"	Categoria II	s. Andrușul de Sus
12	Taraful "Lăutarul Dumitru Botgros"	Categoria I	s. Badiicul Moldovenesc
13	Ansamblul folcloric "Bucuria"	Categoria II	s. Bucuria
14	Ansamblul folcloric "Boghena"	Categoria I	s. Cișlița-Prut
15	Ansamblul folcloric "Colbășeanca"	Categoria II	s. Colibași
16	Ansamblul de muzică și dans popular "Doina Prutului"	Categoria II	s. Colibași
17	Centrul de meșteșugărit "Cu drag din Colibași"	Categoria II	s. Colibași
18	Ansamblul de muzică și dans popular "Cucorenii"	Categoria I	s. Cucoara
19	Ansamblul folcloric "Cimbrisor"	Categoria II	s. Cucoara
20	Ansamblul folcloric "Giurgiuleanca"	Categoria I	s. Giurgiu-lești
21	Ansamblul vocal "Vatra Dorului"	Categoria I	s. Giurgiu-lești
22	Ansamblul de dans popular "Țărăncuța"	Categoria II	s. Giurgiu-lești
23	Fanfara	Categoria II	s. Hulboia
24	Ansamblul de muzică și dans "Cîmpoiașul"	Categoria I	s. Manta
25	Centrul de meșteșugărit	Categoria II	s. Manta
26	Ansamblul folcloric "Pelinița"	Categoria II	s. Pelinei
27	Ansamblul folcloric "Vatra Roșului"	Categoria II	s. Roșu
28	Ansamblul folcloric "Mocănași"	Categoria I	s. Slobozia Mare
29	Ansamblul de muzică și dans "Vatra Horelor"	Categoria I	s. Slobozia Mare
30	Fanfara	Categoria I	s. Slobozia Mare
31	Ansamblul folcloric "Sălciocăra"	Categoria II	s. Taraclia de Sălcie
32	Teatrul de păpuși "Ți-i"	Categoria I	s. Vadul lui Isac

33	Fanfara de copii "Fanfara Aurie"	Categoria I	s. Vadul lui Isac
34	Ansamblul folcloric "Mugurasi"	Categoria I	s. Văleni
35	Ansamblul de muzică și dans popular "Vălenasi"	Categoria I	s. Văleni
36	Ansamblul vocal "Opincuța"	Categoria II	s. Zîrnești
37	Centrul de meșteșugărit "Clubul ...50+"	Categoria II	s. Zîrnești

Structuri de alimentație publică din municipiul și raionul Cahul

Nr	Denumirea	Adresa	Date de contact
1	Flamingo	str. Prospectul Republicii, 17/a/1	+373 299 22138
2	Metropolis	str. Mihai Eminescu 43	+373 672 70 071
3	El café	str. B.P.Hasdeu 2	+373 695 75 811
4	Pрут	str. Șciusev, 18	+373 299 47309
5	Marco Polo	str. M. Eminescu, 43/2	+373 299 32706
6	Balkan	str. Horelor, 9/1	+373 299 32238, 32592
7	Il Restaurant	str. Ioan VodăcelCumplit	+0799 46 777
8	Family Pizza	str. 31 August 13	+373 781 00 600
9	Andy s pizza	str. Prosp. Republicii, 5	+373 299 25595
10	Snack Pizza	str. Selvistrov 18	+373 0299 92 066
11	Escobar	str. B.P. Hasdeu 3	+373 784 48 800
12	Trendy Grill	str. Ștefancel Mare, 26	+373 299 27715
13	Pizzeria DVD Continental	str. Ștefancel Mare, 42	+373 299 32162
14	CăsuțaNoastră	str. Alexei Mateevici 8,	+373 789 26 953
15	Story Cafe	str. Independenței 4	+373 790 62 221
16	Friend s Cafe	Str. Ștefan cel Mare 103	+ 373 790 53 010
17.	Green Village	s. Roșu	+ 373 785 01 000
18.	Complex TuristicVăleni Eco Village	s. Văleni	+ 373 79017151
19.	Casa Bunicii	s. Pascani	+ 373 76008350
20.	La Tanti Masha	s. Slobozia Mare	+ 37379903409

Agenții de turism

N.	Denumirea	Adresa	Date de contact
1.	RUDMIN-TUR	Prospectul Republicii, 17	+373 299 32302
2.	TRAVEL-TUR	str. M. Eminescu, 34	+373 299 32855, 25406
3.	NIVILEN-TUR	Prospectul Republicii, 46 (gara auto)	+373 299 43109
4.	GUEST-TUR	Prosp. Republicii, 17, et I (oficiul poștal central)	+373 299 20844
5.	ALLAGO	str. Ștefancel Mare 110, of. 3	+373 29932341, http://www.all4go.com
6.	TERRA TUR	Mateevici 33b, of 206	+373 693 88 454
7	AUR TUR	Prospectul Republicii (buticul N4)	+373 620 22 044
8.	FAVORIT TUR	Ștefancel Mare, 24 D	+373 782 73 302
9.	PANDA TUR	Seliverstov 18 CC Europa + Etaj 4, oficiu 57	+373 60 51 919
10	SHANS TUR	Strada Ștefancel Mare 7A, Cahul	+373 694 94 666

Structuri de cazare

Nr crt	Denumirea structurii	Nr. camere	Nr. paturi	Adresa fizică	Adresa electronică	Date de contact
1.	Azalia	34	70	or. Cahul, str. Mateevici, 21	info@azalia.md www.azalia.md	029926546 029923518 Tel/fax: 029924429
2.	Casa Ala	5	14	or. Cahul, str. 31 August 1989, B		079007075
3.	Codreanu	10	16	or. Cahul, bul. Victoriei, 15 B		029932929
4	El Cairo	15	33	or. Cahul, str. Puschin, 88	el.cairo@yahoo.com	079833888
5.	Marco Polo	4	9	or. Cahul, str. M. Eminescu, 43	curdov_v@hotmail.com	029932705 +373 299 3 27 06 +373 299 3 25 92
6.	Vila Turistică „Oazis”	8	20	or.Cahul, str. Păcii 39/9		029941044 078377700
7.	Green Village	3	6	s. Roșu		0785 01 000
8.	Hotel	5	15	s. A.I. Cuza	primaria.alexandruioancuza@mail.ru	029953236
9.	SA „Vinia Traian”	2	4	s.Găvănoasa	Viniatraian1975@gmail.com www.instagram.com/viniatraian12/ www.facebook.com/viniatraian.traian www.viniatraian.md/index.php/md	069447289
10.	„Casa Bunicului”	6	8	com. Manta, s. Pașcani,	casabunicului.com	076008350
11.	Casa rurală „La Tanti Mașă”	3	3	s. Slobozia Mare, str. Vierilor, 12	Facebook „La Tanti Mașă”	060769004
12.	Complex turistic Eco-Village	4	10	s. Valeni	www.complexvaleni.com Facebook „Eco-Village”	079017151
13.	Casa rurală „La bunică Clava”	4 căsuțe	12	s. Valeni		+373 791 36651
14.	Pensiunea agro-turistică „Cocorii Albi”	2		s. Colibași		+ 373 606 05047
15.	Pensiunea Aroma Lemnului			s. Valeni, str. Prieteniei 22	Booking.com	
16.	Hotel „Park”			or. Cahul, Nufărul Alb, 3		
17.	Autolux			Or. Cahul, str. Ivan Spirin 2		

Obiective religioase

Biserica de Rit vechi "Acoperământul Maicii Domnului", or. Cahul
 Biserica "Adormirea Maicii Domnului", sat. Alexanderfeld
 Biserica "Sf. Ierarh Nicolae", sat. Alexandru Ioan Cuza
 Biserica "Sf. Mihail și Gavriil", sat. Badicul Moldovenesc
 Biserica "Sf. Preacuvioasa Parascheva", sat. Baurci-Moldoveni
 Biserica "Sf. Apostoli Petru și Pavel", sat. Borceag
 Biserica "Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil", sat. Brânza
 Biserica "Sf. Dumitru", com. Burlacu
 Biserica "Sf. Nicolae", sat. Cîșlița-Prut
 Biserica "Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil", sat. Colibași
 Biserica "Sf. Mucenic Teodor Tiron", sat. Crihana Veche
 Biserica "Sf. Pantelemon", com. Doina
 Biserica "Sf. Constantin și maica sa Elena", sat. Găvănoasa
 Biserica "Sf. Gheorghe", sat. Giurgiulești
 Biserica "Aducerea moaștelor Sf. Ierarh Nicolae", sat. Larga Nouă
 Biserica "Sf. Nicolae", sat. Larga Nouă
 Biserica "Sf. Mihail și Gavriil", com. Manta
 Biserica "Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil", com. Moscovei
 Biserica "Acoperământul Maicii Domnului", com. Pelinei
 Biserica "Sf. Dumitru", sat. Roșu
 Biserica "Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil", sat. Slobozia Mare
 Biserica "Sf. Dumitru", sat. Tătărești
 Biserica "Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil", sat. Vadul lui Isac
 Biserica "Sf. Ierarh Spiridon", sat. Văleni
 Biserica "Sf. Gheorghe", com. Zîrnești